

Alina Nelega

BAKELIT TAXI

Arthur Schnitzler ötlete nyomán

1. A ZENE JOBB EMBERT CSINÁL BELŐLED

Félig berendezett alagsor, nem tudni, micsoda. Kurva és Taxisofőr bejönnek. A Taxisofőr egy óriási, úgy tűnik, nehéz bőröndöt cipel maga után.

TAXISOFŐR: Nem éppen palota, de egy éjszakára megteszi, amíg találsz magadnak valamit...

KURVA: Mint egy halottasház... és te itt laksz?

TAXISOFŐR: Fenét! Ez... régebben volt egy klubhelyiségem. De aztán bedöglött.

KURVA: Aha. Szóval te a családdal laksz? Bocsi, csak úgy kérdezem... és ez a klub, miért nem működött?

TAXISOFŐR: Hát... egy csajjal kavartam. Az elején nem szólt semmit, tudod, de aztán már nem nagyon tetszett neki... Hasonlít kicsit hozzád. Azért is vettelek fel. Ahogy mentél... mintha táncolnál. De ne képzeld most mindenfélét... ő egészen más volt.

KURVA: Milyen?

TAXISOFŐR: Hát... más. Milyen fura – most jövök rá, hogy öt éve nem jártam már itt. Teljesen kiement az agyamból ez a hely.

KURVA: Látszik. És mi lett vele?

TAXISOFŐR: Kivel?

KURVA: A csajjal. Meghalt?

TAXISOFŐR: Van két gyerekünk.

KURVA: Értem. Elég szomorú.

TAXISOFŐR: Te szereted a szomorú dolgokat, nem? Olyan vagy, aki elbőgi magát a filmekben, elérzékenyül a tévé előtt? Sajnálak, de én boldog vagyok, tudd meg. Olyan életet élek, amelyet kívántam magamnak. Jó melóm van, tetszik, elvettem a lányt, akit szerettem... családom van, szerencsés vagyok. Minden csipszes zacskóban, amit megveszek, találok egy nyertes cédulát. Megyek az utcán – tömött pénztárcát, gyémánt fülbevalót, vagy egyszerűen csak pénzt találok. Nálam mindig zöldre vált a jelzőlámpa. Nézd csak ezt az autót – söröskupa-kokkal nyertem, pedig már volt egy autóm. Minden zsír, tök jól vagyok. Rosszul számítottál, nem a te embered vagyok.

KURVA: Akkor miért álltál meg?

TAXISOFŐR: Mondtam már... Fáradt voltam, és azt hittem, valaki más vagy, és erősen dobogott a szívem pár másodpercig – mint az első randi előtt, kamaszkoromban. Aztán bevillant, hogy ki vagyok és hol vagyok... segíteni akartam neked. Azt hittem, az állomásról jössz ebben az órában, hogy nem találál taxit... Nem tudom, mire gondoltam. Tényleg, a fuvar még ki sem fizetted.

KURVA: Nincs pénzem. Egyszerűen kirakott, csak ez a cuccom van. Szarházi! Még a fogkefém, vagy egy cserepólót sem hozhattam el. Egy egész év után, még egy lejt sem adott... és

tudod, miért? Mert elkapott egy fotóssal. Pedig pénzt küldtem a lányának, mert két éve nem beszélnek, amióta a kis csaj elköltözött otthonról, egy barátnőjével lakik, egy színésznővel... Zsugori alak... Nem tudsz egy jó ügyvédet? Mert be kéne pereljem, azt kéne.

TAXISOFŐR: Vagyis nincs pénzed.

KURVA: Nincs. De fizetek természetben.

TAXISOFŐR: Hagyjad... semmi szükség.

KURVA: Nem szeretek tartozni.

TAXISOFŐR: A mennyország főbejáratán akarok besétálni, nem a hátsó kapun... és nincs ebben a bőröndben egy törölköződ vagy egy pizsamád?

KURVA: Nincs.

TAXISOFŐR: Ne is kérdezzem, mi van benne, ugye?

KURVA: Tudni akarod?

TAXISOFŐR: Azért elég nehéz volt cipelni. Remélem... hallod, ugye nem... figyu, beszélünk holnap, jó? Szép álmokat!

KURVA: Várj, várj, pasas, nézz csak a szemembe.

TAXISOFŐR: Szevasz, sietnem kell.

KURVA: Elhiszem, hogy az utcán nem ismertél fel, de most se tudod, ki vagyok?

TAXISOFŐR: Honnan a fasz...

KURVA: Nem láttál a tévében, te? Én vagyok Bakelit Roberta.

TAXISOFŐR: Micsoda... Kicsoda?! Hát, jobb, ha én megyek... kéne aludjak egy kicsit.

KURVA: Na persze, ha éjszaka dolgozol, te nem látod azokat a műsorokat. Gyere, megmutatom...

TAXISOFŐR: Nem, tudod, nem igazán akarom látni. Na... mentem... mondom, hogy fáradt vagyok, egész éjjel melóztam. Holnap, mikor elmész, hagyd a kulcsot a lábtörő alatt... na, szia! Hagyjál már, fáradt vagyok, hagyjál már, hallod?

KURVA: Tán csak nem ijedtél be? A bőröndöm bakelitlemezekkel van tele! Azért olyan nehéz. Na? Felfogtad? Mit hittél? Hogy feltrancsíroztam a fickót, s viszem a kóbor kutyáknak?

TAXISOFŐR: Nem hittem semmit...

KURVA: Megmutassam? Rövid programmal csinálom, az állomásig simán...

TAXISOFŐR: Azt mondd, jó vagy a szakmádban?

KURVA: Száz százalék. Na?

TAXISOFŐR: Komolyan, bakelitlemeze? Nem mintha visszakoznék... csak kíváncsiságból... védekezel?

KURVA: Szerinted miért vagyok életben?

TAXISOFŐR: Na jó akkor. De mindent akarok, mindent, amit csak tudsz, jó? Fent, lent, elől, hátul...

KURVA: Nana... Már nem sietsz?

TAXISOFŐR: De igen, úgyhogy vágjunk bele, mert mindjárt felkel a nap!

A Kurva belső monológja

Az első egy érzelgős pasi volt:

hazug

tolvaj

és filozófus egyben.

Sokat tanultam tőle.

Kábé mindent.

A nő vízi emlős,
pisi, vér, könny és tej –

A nő vízi emlős,
80% esővíz.

A huszadik volt Tase,
Jan – a százharmadik,
nyalni, szopni, lökni, tolni,
aztán leléptem Pedróval,
ő volt a kétszázkettő,
ollé!

A spanyolok igényesek,
sokkal inkább, mint az olaszok...
Pedro után kezdtem a bakeliteket gyűjteni.
Mindegyik után egy.
Háromszázhetvenkét bakelit.
Jó kis szám. Le is állok.

A Taxisofőr belső monológja

Honnan jött, hogy hívják, szereti a keserű kávét?

A narancslevet?

A csokitortát?

Milyen volt kislánykorában?

Iskolába járt,

nagy jegyeket kapott, vagy kicsiket,
játszott iskolát?

Egy ártatlan kislány.

Nem, az ilyenek így születnek,
nem voltak kislányok sosem,
száz meg száz férfi átmegy rajtuk,
nincs apjuk,
nincs bátyjuk,
nincs fiuk.

Öt perce jöttek a világra
és öt perc múlva el is tűnnek.

KURVA: ...hallod, ha úgysem használod ezt a helyet, miért nem adod el? *(Szünet)*

TAXISOFŐR: Egyszer majd nyerek a lottón, és akkor új klubot nyitok...

KURVA: Azt mondtad, szerencsés vagy, hogy...

TAXISOFŐR: Az vagyok. De ez a lottós még nem jött össze. *(Szünet)* Tudod, először csalom meg a feleségemet. *(Szünet)* Mondjál már valamit, hogy ez nem számít, hogy úgysem látjuk többé egymást, hogy tulajdonképpen ez nem is megcsalás, mert hasonlítasz rá egy kicsit és őt juttattad eszembe... Profi vagy, nem? Szolgáltatást nyújtasz és ennyi. Nem nagy dolog.

KURVA: Tudod, mit, segítek neked talpra állni. Végül is, te is segítettél.

TAXISOFŐR: Azt mondtad, nincs pénzed.

KURVA: Eladom a lemezeket. Úgy is vissza akarok vonulni, elegendem van... Ritka lemezek, gyűjtők is keresik. Majdnem egyediek. Ilyesmit már nem találsz erre felé.

TAXISOFŐR: Nem... nem hiszem, hogy a feleségem beleegyezne.

KURVA: Nem kell tudjon róla. Te tovább taxizol, én meg vigyázok a helyre, a pénzt meg felébe osztjuk.

TAXISOFŐR: Nem tudom...

KURVA: Meglátod, be fogunk robbanni.

TAXISOFŐR: És te?

KURVA: Én teszem a zenét, bakelitről. Koktélokat készítek. Még táncolok egy-egy kuncsafttal.
Ennyi.
TAXISOFŐR: És én, semmit nem csinálók?
KURVA: Reklámozod a helyet, behozod a klienseket.
TAXISOFŐR: Jó, 60–40.
KURVA: Micsoda?
TAXISOFŐR: Én 60, te 40.
KURVA: Vagyis én dolgozok és te kapsz többet?
TAXISOFŐR: Ha tetszik, jó, ha nem... nem kért rá senki.
KURVA: Te... marha!
TAXISOFŐR: Tehén!
KURVA: Wanker!
TAXISOFŐR: Büdös kurva!
KURVA: Manelés!
TAXISOFŐR: Kurva, kurva, holnap kezdesz, jó?
KURVA: Csókold meg a – disznó!

2. VALAMI TITKOLNIVALÓ

Szereplők: TAXISOFŐR, EGYETEMISTA LÁNY

Felkapcsolódik a Bakelit Taxi felirat. A Taxisofőr meg az Egyetemista lány a klub előtt állnak, kicsit szédülten. A fény villószik, mert szemben is reklámfények világítanak.

EGYETEMISTA LÁNY: ...és... menni fog?
TAXISOFŐR: ...mi menjen?
EGYETEMISTA LÁNY: Hát ez... ami köztünk van.
TAXISOFŐR: Mért ne menne? Van valakid?
EGYETEMISTA LÁNY: Nekem...? Nincs. De te nős vagy, nem?
TAXISOFŐR: Férfiaknál ez nem fontos. A nőknél... az más. A nők amúgy is... ezt mindenki tudja.
Még nagyobb titokban, mint a férfiak. Egy ilyen szép kis arcocska mögött, mint a tied, mindig van valami titok.
EGYETEMISTA LÁNY: Én nem titkolok semmit. Neked van feleséged.
TAXISOFŐR: Mindenkinek van titkolnivalója. Elpirultál, látod, igazam van.
EGYETEMISTA LÁNY: Menjünk inkább vissza... úgy is láttam, hogy tetszik neked az a platinaszőke...
Raluca vagy Roxana... vagy hogy a fenébe hívják...
TAXISOFŐR: Ramona.
EGYETEMISTA LÁNY: Tökmindegy... milyen szép szemeket vetett rád: „Ó, Romiiii, milyen szééépen táááncolsz – mit iszool? Alkohooolt?” Tehén...!
TAXISOFŐR: De kurva jól rázza... De most komolyan, fogadok, hogy neked is van valami titkod.
EGYETEMISTA LÁNY: Inkább táncoljunk!
TAXISOFŐR: Mindjárt.
EGYETEMISTA LÁNY: Tulajdonképpen mit akarsz te tőlem?
TAXISOFŐR: Hát nem olyan súlyos, de lehet, hogy neked sértő...
EGYETEMISTA LÁNY: Te totál hülye vagy! Kész, én elmentem! Hagyjál már! Hagyjál, mert kiáltok!
TAXISOFŐR: Jó, jó, oké! Nem bántalak... csak meg akartam nézni... kíváncsi voltam!
EGYETEMISTA LÁNY: Nem, nem, rendben van. Igazad van. Szűz vagyok, igen.
TAXISOFŐR: Fenét!
EGYETEMISTA LÁNY: Komolyan.

TAXISOFÓR: Faszomba! ...és azok a bogyók, a fogamzásgátlók... mikor leejtetted a táskádat... azok mik voltak?

EGYETEMISTA LÁNY: Csak bogyók. Jól megy a vodkával. Zseniális hatás. A fejed habkönnyű, mint amikor sokat táncolsz, mintha befaltál volna egy áramkábelt. És minden vibrál körülötted. Kérsz?

TAXISOFÓR: Nem, nem, elhiszem... milyen szarság! Nagy faszverő ez a Tavi...

EGYETEMISTA LÁNY: Milyen Tavi?

TAXISOFÓR: Hát ez, akivel folyton együtt lógsz. A fotós. Tavi!

EGYETEMISTA LÁNY: Vagyis Andrei...

TAXISOFÓR: Az a háromnevű... azt mondta, kurva jól csinálod...

EGYETEMISTA LÁNY: ...ezt mondta? Andrei? Hazudsz...

TAXISOFÓR: Komolyan, na, azt hittem, hogy vele is...

EGYETEMISTA LÁNY: ...nem hiszem. De akkor tánc közben miért... és mit hívogat folyton? És patetikus SMS-eket küld – mint Roberta bakelitlemezei? És aztán... rám se néz három napig, aztán megint...

TAXISOFÓR: Azt hittem, ő a barátod.

EGYETEMISTA LÁNY: Egyszer hazakisért. Mikor látta, hol lakom, bejedd, úgyhogy elköltöztem albérletbe, szakítottam az enyémmel, csak a bátyámmal tartom a kapcsolatot. Vártam, hátha kezdeményez valamit.

TAXISOFÓR: Hát akkor, menjünk be, mit szólsz? Akarok váltani vele pár szót...

EGYETEMISTA LÁNY: Ne, hagyjad. Tetszem neked, ugye?

TAXISOFÓR: Igen, de nem akarok senkin keresztüllépni.

EGYETEMISTA LÁNY: Úgy is ma este akartam elveszíteni, és mindegy, hogy kivel csinálom.

TAXISOFÓR: Biztos vagy benne? És Tavival mi lesz? Nem akarom, hogy holnap nemi erőszakkal fenyegetessen valaki...

EGYETEMISTA LÁNY: Ne aggódj. Csak egy kérésem van... itt túl sok a fény. Menjünk a parkba...

A Taxisofőr belső monológja

Milyen furcsa – egy kurva
meg egy szűz,
egymás után,
és semmi különbség
köztük és a feleségem közt.
A cellulitise,
az úszógumik,
amiket takargat.
Már nem kapcsolja le a villanyt,
túttette magát ezen –
kitépte a csillárt a plafonból,
kicsavarta a körtét az éjjeli lámpából,
a foglalattal együtt.
De hiába.
Mert behunyom a szemem
és csak őt látom,
azt a piros ruhás lányt a szemközti tömbházzról,
a sörreklámost.
Minden nap elmegyek a reklámtablók alatt,
csak hogy láthassam.
De sosem őt kúrom,

csak a feleségemet,
 meg a nőimet,
 akik nem sokban különböznek a feleségemtől,
 sőt csúnyábbak,
 butábbak,
 mohóbbak.
 Én meg csak
 a sörreklámos csajra gondolok.

Az Egyetemista lány belső monológja

Hát, ez van.
 Itt már nincs új a nap alatt.
 meg kellett tudnom –
 milyen?
 Hát nem?
 Hogy ne haljak meg bután.
 Fáj, eléggé nagyon fáj,
 eléggé ahhoz, hogy tudd,
 életben vagy.
 De azért annyira nem fáj,
 mint az élet.
 Messze nem fáj annyira.
 Mert ha találnék valamit,
 ami ugyanannyira fájna,
 mint minden egyes
 múltó másodperc,
 és csak késik, késik
 a pillanat, amikor végre
 kiszabadulok,
 esküszöm, nem csinálnám.
 Esküszöm, hogy férjhez mennék,
 gyereket csinálnék,
 begyepesednék,
 egy kukac férj mellett senyednék,
 mi ketten – két kukac,
 aztán három kukac,
 négy kukac,
 tíz kukac.
 Horkoljunk együtt
 családirag.

EGYETEMISTA LÁNY: Hát, nagy dolgot nem vesztettem el.

TAXISOFŐR: Másodjára már jobb lesz.

EGYETEMISTA LÁNY: Olyan pofát vágysz...

TAXISOFŐR: A szemközti sörreklám miatt van.

EGYETEMISTA LÁNY: Komolyan? Hallod, hány óra? Öt perc múlva éjfél, tökéletes!

TAXISOFŐR: Mi olyan tökéletes ebben?

EGYETEMISTA LÁNY: Tudod, az a szemközti lány a sörreklámból igazából egy jó tündér. Gyere, kívánjunk valamit, jó? De most komolyan, csalás nélkül... mert beteljesedik... gyere! Te vagy az első. Hamar, hamar, mondjad... az én legnagyobb vágyam, hogy... hogy...

TAXISOFÓR: ... hogy megismerjem a sörreklámos csajt, a piros ruhás jó tündért, aki ránk kacsint és piros az ajka. Tele van a város ezekkel a reklámokkal. De senki nem hisz benne, látod, mit tettek vele? A szeméből fenyők nőnek ki, az utcai lámpa a dekoltázsába vág. Hogy tették oda fel? A falra, valamelyik budiablak elé, és az a hülye kiszúrta a jobb szemét, hogy ki tudja nyitni a budiablakot, amikor szarik, és akkor az ő tekintete éles lesz, és olyan mély mondanivalójú a nézése, tele értelemmel...

EGYETEMISTA LÁNY: Tényleg meg akarod ismerni? Elintézem neked... együtt lakunk, albérletben... színész nő.

TAXISOFÓR: Nem, nem akarom.

EGYETEMISTA LÁNY: Komolyan mondom. Ismerem. Dianának hívják.

TAXISOFÓR: Nem érted, hogy nem akarom?!

EGYETEMISTA LÁNY: Jó, ne kapd fel a vizet. Ha nem akarod, nem akarod – kész.

TAXISOFÓR: Ok, rajtad a sor... most már ne add fel! Mindjárt éjfél és elillan a szerencséd. Bátran, gyere, csukd be a szemed és mondjad!

EGYETEMISTA LÁNY: A tengeren vagyok. Süt a nap és a part tele van emberekkel. A vízben vagyok, a víz jó meleg. Áttetsző. Leszem, hogy mikor néz mindenki más irányba. Mert bele szeretnék pisilni a tengerbe és nem tudok. Mert mindenki engem néz. Pont engem. Egyfolytában néznek. Kérlek, jó tündér, csináld, hogy ne nézzenek többet. Csak amíg tízig számolok. *(Szünet)* Mi az? Megijedtél?

TAXISOFÓR: Nem, csak arra gondoltam... hogy van egy barátnőm, főnöknő a szupermarketben. Lili. Egész nap abban a fehér fényben, abban a zenében... De egy jó pszichológushoz jár... és most már rendbe jött. Ha akarod...

EGYETEMISTA LÁNY: Azt hiszed, bediliztem?

TAXISOFÓR: Dehogysis! Mindenki ezt csinálja, komolyan. Kisvárosban élünk, nagy a nyomás. Ez nem azt jelenti, hogy bediliztél... oké? Tudod, hogy nagyon tetszel nekem, és szeretném, ha még találkozoznánk...

EGYETEMISTA LÁNY: Jó, miért is ne? De most haza akarok menni. Elviszel?

TAXISOFÓR: Maradj még. Gyere. Táncoljunk...

EGYETEMISTA LÁNY: Nincs kedvem. Vigyél haza, aztán visszajöhetsz, ha akarsz, végül is a te klubod...

TAXISOFÓR: Várjál meg, negyed óra, ígérem nem több. El kell még valamit intéznem Roxanával, és hazaviszlek, jó? Gyere, na, ne haragudj, csak egy tánc, nem nagy dolog. És aztán megyünk, jó?

EGYETEMISTA LÁNY: Ramona.

TAXISOFÓR: Mi van?

EGYETEMISTA LÁNY: Ramona. Ramonának hívják, azt mondtad. RAMONA!

3. AMUSED TO DEATH (HALÁLRA RÖHÖGÖM MAGAM)

Szereplők: EGYETEMISTA LÁNY, PSZICHIÁTER

A Pszichiáter rendelője. Napközben. Óriási ablakok, mint egy üvegfal. A Pszichiáter kinéz az ablakon. Bejön az Egyetemista lány.

PSZICHIÁTER: Kisasszony, késett... Legközelebb vigyázzon, mert ön után is vannak még páciensek, és várniuk kell.

EGYETEMISTA LÁNY: Öt percet késtem. Elnézést kérek.

PSZICHIÁTER: Kereken húsz percet késelt! *(megfordul, megnézi)*

EGYETEMISTA LÁNY: Tudja, tulajdonképpen nem voltam biztos benne, hogy el akarok jönni. Sétáltam a tömbház körül, leültem a parkban, gondolkoztam... fejtöttem az ajtóig. Egy egész hetet felvett...

PSZICHIÁTER: Ismerős az arca.

EGYETEMISTA LÁNY: ...amíg megbarátkoztam a környékkel.

PSZICHIÁTER: Járt már nálam?

EGYETEMISTA LÁNY: Fentről nézve a világnak van értelme, nem igaz? Az autók gyorsan mennek, a jelzőlámpák villognak, az emberek átrohannak az utca egyik oldaláról a másikra. Amikor esik, a teraszokat beszedik, és megint kipakolják, amikor kisüt a nap. Néha repülőgép zaja hallatszík, nagyon messziről, fentről, de olyan fent még a madarak sem szállnak. Csend van, végtelen csend. És egy idő után ráébredsz, hogy minden csak tettetés. Nincs semmi cél. Az elején ez ijesztett meg. De igazából, egészen vicces ez az egész.

PSZICHIÁTER: Tudom, honnan ismerlek.

EGYETEMISTA LÁNY: Hallott a parkban megerőszkolt lányról? Vagy az ékszerboltos rablásról? Hó, hogy szaladtak azok... a rendőrautó meg utánuk. Mindegyiket lelőtték, mindegyiket. Tátott szájjal haltak meg, mint valami hülye halak egy akváriumban. Akkor nevettem legutoljára ilyen jót, amikor apám elütötte a Lexusával azt a kövér csajt az átjáró kellős közepén. Mint Laurel és Hardy. Én a hátsó ülésen voltam, de jól láttam mindent. Az autó ablakai mögül, pont itt, mint magánál, az élet tisztára némafilm, doktor úr.

PSZICHIÁTER: Hasonlítasz az apádra.

EGYETEMISTA LÁNY: Nem hinném. Inkább a bátyámra.

PSZICHIÁTER: Igen, Pepe. Hogy van? Gyakran látogat haza?

EGYETEMISTA LÁNY: Minek jöjjön? Magától teljesen kikészült...

PSZICHIÁTER: Én jót tettem vele, most rendben van és tanul. De nem gondoltam, hogy te is ilyen hamar idekerülsz... Itt vagyok, hallgatlak, tessék.

EGYETEMISTA LÁNY: Hülyének néz? Nem beszélgetni jöttem. Egyedül Pepe tudott meghallgatni engem. Azt hiszi, tudja helyettesíteni?

PSZICHIÁTER: Én profi vagyok. És neked szükséged van egy barátira...

EGYETEMISTA LÁNY: Nagyon sok barátom van, köszönöm. Csak sajnós, mind profik.

PSZICHIÁTER: Találj magadnak egy rendes fiút, kislány – valakit, akivel megoszod az életed. Legyél szerelmes, szexelj. Akkor majd teljesnek látod az életet.

EGYETEMISTA LÁNY: Mint a magáé? Szex, szex, szex. Meglestem magát.

PSZICHIÁTER: Igen, és mit tudtál meg?

EGYETEMISTA LÁNY: Hát, hogy például van egy 03 PSI rendszámú kék lakcipős terepjárója. Innen következtettem, hogy minimum három gyerek. De nem házas. Szereti a begóniákat. Bizonyára érzelmi fogyatékkal él. Naponta kétszer öntözi meg őket a nagy mellű bejárónője. Azt hiszem, nagyon szereti a virágokat.

PSZICHIÁTER: A páciensem, hozzátartozik a terápiás kezeléséhez.

EGYETEMISTA LÁNY: Ebből arra lehet következtetni, hogy az anyja nem szerette. Azt is tudom, hogy hetente egyszer bevásárol a szupermarketben, pénteken, rendelés után. Doktor úr, maga gyűlöli az apját?

PSZICHIÁTER: Van egy másik páciens hölgy, aki...

EGYETEMISTA LÁNY: Maga ért a nőkhöz, doktor úr. A neurós asszisztensnővel mindig közösen gárdázik, hogy jókat tudjanak kúrni. Nehéz gyerekkora volt, ugye?

PSZICHIÁTER: És mi van ebben rossz? A szex terápiás hatású. A szex a legjobb nyugtató. Erősíti az immunrendszert, bebetonozza a házasságokat.

EGYETEMISTA LÁNY: Igen? Nem is vettem észre.

PSZICHIÁTER: A szex a legjobb gyógyszer.

EGYETEMISTA LÁNY: Kevésbé furdal a lelkiismeret? Elúzi a félelmeidet? Megtanít felejteni?

PSZICHIÁTER: *(Elkezdi levetkőztetni a lányt, mint egy gyereket. Lehúzza a zoknikat, a lány pedig hagyja, szófogadó, mint aki az orvosnál van.)* A szex endorfinokat termel, jót tesz az agynak, a májnak, a szívnek, a gerincnek, a hasnyálmirigynek és a tüdőnek. Visszaszorítja a depressziót, szép álmokat generál, mély, pihentető alvást, egészséges reflexeket, nem érzed az éhséget, nem vagy szomjas, tökéletes fogyókúra. A szex karriert épít, szerződéseket ír alá, háborúkat idéz, politizál, világirodalmat ír. A szex azt jelenti, kommunikáció. A szex értelmek ad az életednek.

Úgy teszünk, mintha reggel felébrednénk,
 úgy teszünk, mintha meginnánk a kávékat,
 úgy teszünk, mintha munkába mennénk,
 és közben
 a sok ruha alatt
 meztelenek vagyunk,
 utcákon kóválygó állathorda,
 vendéglőben eszünk,
 kávézóban, klubokban szédelgünk,
 luxusautókban,
 és csak egyvalamire gondolunk.
 Úgy teszünk, mintha megszületnénk,
 úgy teszünk, mintha megházasodnánk,
 úgy teszünk, mintha meghalnánk,
 és ez mind-mind csak
 egy dolgot jelent.
 Agyunk egy hatalmas szexorgánus.
 Minden mást csak
 szimulálunk.

Az Egyetemista lány belső monológja

A fényben minden látszik:
 a kis ráncok az arcán,
 ahogy erőlködik,
 mint egy kis képernyőn
 a tévében,
 fehér-feketében.
 Látszik rajta az igyekezet.
 Koncentrál,
 izzadságcseppek csorognak rajta,
 folyik a nyála,
 látszik az orrszórszála.
 És nevetnem kell –
 elfelejtett valami kurvára fontosat,
 doktor úr:
 a szexnél semmi sem viccesebb.
 A férfi nemi szervnél.

PSZICHIÁTER: ...rosszul vagy?

EGYETEMISTA LÁNY: Nem, csak érzem, hogy megfulladok. Egy kis pánikroham... levegőt...

PSZICHIÁTER: Menj el az ablaktól!

EGYETEMISTA LÁNY: Igyekszem majd szépen elájulni, valahol egy kicsit messzebb, hogy ne állítsam le a forgalmat: csúcsgorgalom van. Majd gyorsan felmosnak, az aszfalt meleg és puha.

PSZICHIÁTER: Kisasszony, tessék leszállni az ablakból!

EGYETEMISTA LÁNY: Mondja meg Pepének, hogy szeretem.

PSZICHIÁTER: Kérlek, legalább a pólódat vedd fel...

EGYETEMISTA LÁNY: Ennek semmi köze a szexhez. De azért vigyázzon, hogy higgyék is el magának. Megmondja neki?

PSZICHIÁTER: Kérlek, ne tedd ezt velem...

EGYETEMISTA LÁNY: Doktor úr...

PSZICHIÁTER: Nem... igen. Persze, hogy megmondom.

EGYETEMISTA LÁNY: És semmi nyálás duma. Nem kell virág meg ilyen szarságok. Csak táncoljon át nekem egy éjszakát a *Bakelit Taxiban*, ezt kérem Pepétől.

PSZICHIÁTER: Kérlek... legalább a farmeredet vedd fel! Kérlek, ne tedd ezt... miért... nagyon sajnálom!

EGYETEMISTA LÁNY: Igen, meg fogja mondani neki.

PSZICHIÁTER: Nagyon sajnálom!

EGYETEMISTA LÁNY: És most hunyja be a szemét. Egyedül akarok lenni, amíg elszámolok tízig.

PSZICHIÁTER: Nagyon sajnálom!

EGYETEMISTA LÁNY: Egy, kettő, három – ne csaljon... – öt, hat, hét – ne jöjjön közelebb... csukja be... – nyolc, kilenc... kilenc és fél... kilenc és háromnegyed...

PSZICHIÁTER: Nagyon sajnálom!

EGYETEMISTA LÁNY: Most nyissa ki. Tíz! Milyen béna arcot vág!

4. ELŐLEPTETÉS

Szereplők: PSZICHIÁTER, FŐNÖKNŐ a szupermarketben

A szupermarketben. Vásárlók, jellegzetes hangok, a háttérben idegesítő drum&base. A Főnőknő üvegfalú irodája. A képernyőkön látni az egész üzletet, középen pedig egy hangosbemondó mikrofon.

FŐNÖKNŐ: Üzletünkben ma szabadidős promóciókat talál a kerti részlegen. Háztartási és kertészeti szakembereink ajánlásával ma a fűnyíró ollók darabja 15 lej 20 bani, bokorvágó ollók egy készletben 50 lejért, virágföld tízkilós kiszerezésben...

A Pszichiáter még fehér köpenyben van, benéz az ablakon, majd benyit az irodába.

PSZICHIÁTER: ...Szia... én vagyok...

FŐNÖKNŐ: Oh... szia... 8 lej 60 bani... kilója... és...

PSZICHIÁTER: Látom, elfoglalt vagy... nem akarok zavarni...

FŐNÖKNŐ: *(a mikrofonba)* A szépsége fontos az ön számára? Látogassa meg kozmetikai részlegünket: lifting arckrém és frissítő hatású testápoló az infinity jeunesse-től... *(a Pszichiáternek)* Mit keresel itt ebben az órában?

PSZICHIÁTER: Nem tudom... taxiba ültem. Nem emlékszem pontosan. Kijöttem a rendelőből – lent tömeg volt, gőzöm nincs, mit bámultak. És egy idióta pasas egy idióta taxival.

FŐNÖKNŐ: *(a mikrofonba)* Napi ajánlatunk: A növények varázsa testápoló vaníliaaromával, erdei-gyümölcs- és kókuszdió-kivonattal, csupán 10 lej 50 baniért.

PSZICHIÁTER: Ott állt és azt kérdezte tőlem: Megismer engem?

FŐNÖKNŐ: *(a mikrofonba)* Üzletünkben a legjobb minőség a legalacsonyabb áron.

PSZICHIÁTER: Azt mondja, üljön be, elviszem valahova. És beültem, nem kérdezett semmit, csak egyszerűen idehozott. Letett a bejárat előtt, nem engedte, hogy kifizessem a fuvar. Az ő lelkéért, mondta. Vásároljon be. Nem hiszem, hogy kivan a négy kereké.

FŐNÖKNŐ: *(a mikrofonba)* Ha valahol olcsóbban kapja meg ugyanazt a terméket, mi visszafizetjük önnek a tízszeres árát. *(a Pszichiáternek)* Most nem tudok beszélni. Tegnap este vártalak. Meg akartalak lepni egy vacsorával... gondoltam, utána elmegyünk valahová csak mi ketten, táncolunk majd egy klubban. Miért nem akarsz velem kimenni valahova?

PSZICHIÁTER: Sok a dolgom, tudod. Pácienseim voltak...

FŐNÖKNŐ: *(nem mer igazán dühös lenni)* Mindig van egy jó kifogás. Most mi volt a baj? Betörték a házaiba, ellopták az autódát, kigyúlt a rendelő, lemondott a kormány...?

PSZICHIÁTER: Nem. Beszélni akarok. Engedd meg, hogy mondjak nekik valamit. Lehet, hogy nekem is fáj valami.

FŐNÖKNŐ: Mi fájhat neked, Mircea?

PSZICHIÁTER: Valami. Tudni akard? Elmondom. Megengeded? Csak öt percet.

FŐNÖKNŐ: Már százszor átbeszéltük ezt. Ilyenkor nem lehet, tudod jól. Mondd el nekem. A barát-nőd vagyok, nem?

PSZICHIÁTER: Meg... meg... MMMMeg *(ideges)* MMMMeg... egy páciensem. Megh. Meghhh. Nem megy. A mikrofonba akarom mondani, kérek, engedd meg, hogy beszéljek nekik egy kicsit, kérek.

FŐNÖKNŐ: *(az egyik képernyőt figyeli)* Kérek a hármasszához egy alkalmazottat a háztartási részlegről. Egy alkalmazottat a háztartási részlegről a hármasszához...

PSZICHIÁTER: ...rám figyelsz?

FŐNÖKNŐ: Figyelek, nem?

PSZICHIÁTER: Muszáj elmondanom... El...Meghhh... egy. Kérek, kérek...

FŐNÖKNŐ: Miért jössz mindig napközben? Gyere te is záráskor... miután elmennek a vásárlók... akkor beszélhetsz. Mindig hagytalak, nem? És tudunk egy kicsit meg-meg-elni is.

PSZICHIÁTER: Én nem... akarom mondani: meghhh. Meghhh.

FŐNÖKNŐ: *(a képernyőt figyeli)* ...én is meg-meg. Tudod, hogy meg-meg én is. Mióta megláttalak, csak meg-meg! Mindjárt befejezem és mehetünk meg-meg, jó? Mindjárt. Legyen egy kis türelmed, tudom, hogy türelmetlen vagy, de ha meg-meg-elni akarsz, akkor kell várnod egy kicsit... beszélni pedig csak záróra után lehet, ahogy szoktuk, jó? *(a mikrofonba)* Kérek a hetes kasszához egy alkalmazottat a fagyasztottak részlegről. Egy alkalmazottat a fagyasztottakról a hetes kasszához.

PSZICHIÁTER: Ne kiabálj... ne beszélj ilyen hangosan...

FŐNÖKNŐ: Mi van? Rosszul vagy?... te nem meg-meg-elni jöttél. Mircea, nézz csak rám. Mircea! Te megcsalsz? Ezért jöttél, ugye? Szakítani akarsz, ezért jöttél, ugye? Erről akarsz beszélni?

PSZICHIÁTER: Nem, nem tudnák meg... NEM.

FŐNÖKNŐ: Te nekem nem tudsz hazudni, érted?

PSZICHIÁTER: *(muszáj elmondania)* ...és ő meghhh... megh..ó!

FŐNÖKNŐ: És hogy hívják a kis kurvát, akivel meg?

PSZICHIÁTER: Kicsoda? Mi van?

FŐNÖKNŐ: Akit megbasztál!

PSZICHIÁTER: Senki. Esküszöm, nincs senkim. Azért jöttem. Hozzád jöttem, nem érted? Miért jöttem szerinted?

FŐNÖKNŐ: Nem tudom, Mircea? Miért jöttél?

PSZICHIÁTER: Beszélni... beszélni akarok! BESZÉLNI AKAROK VELÜK! HOGY HALLJON MEG ENGEM IS VALAKI! Akarok beszélni! Beszélni akarok! Én is, én is... *(a mikrofonhoz ugrik)* Összeverekednek a mikrofonért, közben elmondják monológjaikat.

A Pszichiáter külső monológja

Hölgyeim és uraim,
üzletünk mai különleges ajánlata
nagybaniban és külön darabokban:

FŐNÖKNŐ

Csirkehamburger ötkilós kiszerelesben!

A Pszichiáter külső monológja

Idegösszeroppanás
nagy kiszerelesben,
Könnyüvegcsék rózsaszínben
nők számára,
férfiaknak kékben,
pozitív gondolatok
hatos kiszerelesben,
két doboz árért hármat kap!

FŐNÖKNŐ

Vaníliás fagyí tízliteres kiszerelesben!

A Pszichiáter külső monológja

Kimérős félelem
végtelen garanciaidővel,
Apró kis akadályok
csomagolva
vagy kimérős változatban...

FŐNÖKNŐ

Finomított szesz családi kiszerelesben,
sörök kis hordókban...
szójajoghurtok
eredeti ízesítéssel,
légmentesített csomagolásban
3 lej 50 baniért...

A Pszichiáter külső monológja

Csakis a mi üzletünkben
különleges árajánlattal
várja önöket
az újonnan megnyitott
lefagyasztott érzelmek részlege,
minden színben,
minden változatban,
minden ízesítésben.

FŐNÖKNŐ

Fagyasztott pizzák:
Margherita,
Prosciutto,
Hawaii!

A Pszichiáter külső monológja

Győződjön meg ön is:
kedves kiszolgálóink
mintapróbán

megmutatják önöknek
 az alázatot,
 az együttérzést,
 a dühöt,
 a melankóliát,
 a pánikot,
 a szorongást.

FŐNÖKNŐ

Kettőt fizet, hármát kap!

A Pszichiáter külső monológja

Paranoiakivonat,
 füstölt üldözési mánia
 szeletelve.
 Felhívjuk szíves figyelmüket,
 hogy a boldogságrészleg
 ma zárva van.
 Elnézést kérünk,
 de boldogságtermékeinket
 a minisztérium nem hagyta jóvá.

Kimerültek, egymásra néznek. A Pszichiáter boldog.

FŐNÖKNŐ: Mit csináltál te velem, Mircea? Hogy tehetted?

PSZICHIÁTER: (*boldog*) Mit csináltam?

FŐNÖKNŐ: Mindenki hallotta!

PSZICHIÁTER: Ezek! Kedvesem, nyisd ki a szemed! Ezek nem hallanak semmit. Nem látnak semmit. Nem látod, hogy mindenki bolond? Nézd meg azt a lila hajú nőt – szerinted normális? Magában beszél. Összead, kivon, számol. A másik három teli székér hamburgert és szénsavas üdítőitalt húz maga után – ez normális?

FŐNÖKNŐ: Jól vagy?

PSZICHIÁTER: Vagy az a férfi, aki három telefonon beszél egyszerre – az normális? És azok az agyonsminkelt kamaszlányok, normálisak? Az a terhes nő, aki instant zabpelyhet zabál, az normális?

FŐNÖKNŐ: Mircea, te rosszul vagy.

PSZICHIÁTER: Az a fiú a svéd dobozocskákkal, az normális? És az a házaspár, akik egész életüket a mosógép mellett fogják tölteni, meg a hűsítő mellett, meg a mikró mellett, meg a plazmatévé előtt – azok normálisak?

FŐNÖKNŐ: Mircea, Mircea... mit csinálsz?

PSZICHIÁTER: Az a csaj, aki három doboz whiskyt vásárol és tamponokat lop, az normális? És az a gyerek, aki eperízű tejet kér, ő normális? És az az öreg, aki eperízű óvszereket vásárol, az normális? A te igazgatónak három autója van – normális?

FŐNÖKNŐ: Két alkalmazottat az őrző-védő szolgálattól kérek sürgősen az irodámba!

PSZICHIÁTER: Mit csinálsz, hívod a fiúkat? Ismerem őket, az egyik Sertralint szed, a másik Stilnoxot. Én írtam fel nekik. A főnökük pedig Risperdint szed. A felesége Prozacot. A szimpi kasszák csak Carbamazepint szednek. A parkolós fiók meg Rivotril. Te Xanaxot és Coaxilt...

FŐNÖKNŐ: Két alkalmazottat az őrző-védő szolgálattól kérek sürgősen a felvigyázó irodába! Sürgősen kérek két őrző-védőt a felvigyázó irodába! Sürgős! Sürgős!

PSZICHIÁTER: Alkoholmentes sör, laktózmentes tej, gluténmentes kenyér, koleszterinmentes szálmami, cukormentes cukor – szerinted normális ilyesmiket fogyasztani? Normális dolog nők nélkül baszni, vagy élet nélkül élni? Gyógyszerekkel kelsz, gyógyszerekkel fekszel, gyógyszer-

rekkel étkezel, gyógyszerekkel koncentrálsz, gyógyszerekkel lazítasz, gyógyszerekkel szeretsz – ez normális, normális?

A Főnöknő arca egy akvárium haléhoz hasonlít. Egyre kétségbeesettebben beszél a mikrofonba. Elnémul. A Pszichiáter örömeiben táncol.

5. TUDOD-E, KI VAGYOK?

Szereplők: FŐNÖKNŐ a szupermarketben, FŐÜGYÉSZ

A Napfelkelte negyedben – ez egy új lakótelep, bungalókkal, amerikai stílusban. Még sötét van, de már lassan pirkad. A Főnöknő az ágyon alszik, a széles ablakú nappaliban. Mellette gyertyafényes ünnepi vacsora. Bejön a Főügyész, belebotlik a terítésbe.

FŐÜGYÉSZ: Az atyaságos kutyaúrstenit... itt mindig sötét van! Kint is, bent is... majdnem kitörtem a nyakamat – a kurva anyját... a polgármesteri hivatalnak, az elektrikának, és a kurva anyámat nekem is, hogy mi a fasznak költöttem el a tömbházból! Ott legalább volt aszfalt! Te mit csinálsz, hogyhogy itt alszol?

FŐNÖKNŐ: Vártalak...

FŐÜGYÉSZ: Köszí. Mi ütött beléd?

FŐNÖKNŐ: Ünnepi vacsorát készítettem. Finom borral. Hogy igyál te is egy pohár finom bort...

FŐÜGYÉSZ: Kapcsold már fel azt a kurva villanyt!

FŐNÖKNŐ: De hát miért? Olyan szép így... mindjárt felkel a nap. Nem ezért tettünk kelet felé néző ablakokat?

FŐÜGYÉSZ: Kapcsold fel a villanyt, nézz egy kicsit rám... megismeresz?

FŐNÖKNŐ: Persze, kedvesem, nem kell ehhez lámpa! Mi ez a hülyeség? Gyere, vacsorázzunk...

FŐÜGYÉSZ: Hajnali négy óra van. Nehéz napom volt.

FŐNÖKNŐ: Gondoltam... engedjük ki a gőzt.

FŐÜGYÉSZ: Én nagyon jól vagyok, köszí. Mondani akarsz valamit?

FŐNÖKNŐ: Igen. Rájöttem, hogy ez nem az az élet, amire vágytam.

FŐÜGYÉSZ: Tessék? Próbálj konkrétan fogalmazni. *(Whiskyt tölt magának.)* Hol az a kurva jég? Mindig máshova teszed...

FŐNÖKNŐ: Vagyis – azt akarom mondani, hogy nem ezt akarom. Ami most van. Nem így képzeltem az életemet. Nem akarok minden nap munkába menni, nem akarok minden nap hazajönni és egyedül vacsorázni, nem akarok egyedül aludni. Veled egy ágyban, de mégis egyedül. Hogy csak akkor jöjjenek rá, hogy mellettem fekszel, amikor hallom a borzalmas horkolásod. Nem akarok magamhoz nyúlni és azt képzelni, hogy élek, miközben... Szeretném, ha előlről kezdenénk...

FŐÜGYÉSZ: A világon semmi pénzért nem kezdeném újra!

FŐNÖKNŐ: De hát élni akarok, érted? Akkor inkább elválok. Egy esélyt akarok – miért, nem érdelek meg egy esélyt?

FŐÜGYÉSZ: De, de. Nyugodj meg, drágám... kibogozzuk majd valahogy. Elmegyünk nyáron Görögországba... vagy Párizsba, ez még jobb! Második nászút, akarod? Ígérem, hogy jobban fogod érezni magad. Túl sok tévét nézel... az este is nézted?

FŐNÖKNŐ: *(sírva)* Igen.

FŐÜGYÉSZ: És... tetszett? Jó voltam, ugye? Lehet, hogy jövő héten is behívnak, mert összehaverkodtam ott a stábbal.

FŐNÖKNŐ: *(magához tér, kritikus, pragmatikus)* Hát... igen. Csakhogy folyton félbeszakítottak a hírekkel. És nem igazán értettem, mi ez a felhajtás a dílis csaj körül, aki leszökött az emeletről...? Egész nap csak ő volt a tévében! Ezek a sajtósok – nagyon túloznak! Hogy az orvos dobta volna ki... komolyan! Ez teljesen abszurd! Az, szegény, teljesen másvilágon volt...

a szívem szakadt meg, mikor bilincsekben láttam, mint Jézus Krisztus... Oda kellett volna mondjal nekik párat... neked van orrod, kiszagolod a bűnösöket, végül is ez a szakmád...

FŐÜGYÉSZ: ...mi van, te kioktatsz engem? Te tudod, kinek a lányáról van szó? Ne szólj bele olyan dolgokba, amit nem értesz!

FŐNÖKNŐ: Én... nem... *(szűnet)* És utána mit csináltál? Mert vacso... vártalak.

FŐÜGYÉSZ: Figyelj ide: kijövök a tévétől, taxiba ülök az ügyészségig, hogy elvegyem az autót – hogy hazajöjjenek, amikor felhív a csajszi apja a nyomozással kapcsolatban. Hogy igyunk valamit. Csak mi ketten – inkognitóban.

FŐNÖKNŐ: Te – inkognitóban? Neeee! Az apjával...! És hova mentetek?

FŐÜGYÉSZ: Hát, a sofőrnek is járt a szája, kommentált, hogy így meg úgy. Pont, mint te, hogy a doki ártatlan... tök amatőr. Úgyhogy, mondom neki, jártas fickónak nézel ki, nem tudsz egy csendesebb helyet, egy üzleti megbeszéléshez – s mondja a fickó, hogy dehogynem, elviszem egy előkelő klubba, jó a zene... Nem akartam sokat maradni, úgyhogy mondtam neki, várjon meg. Ötven eurót ígértem neki, ha éjfélig vár.

FŐNÖKNŐ: Ötveeen? És odaadtad neki?

FŐÜGYÉSZ: Fasztl! Két órát vártam, amíg megjött az emberem, és alighogy belép... ott terem Bakelit Roberta, és ahogy meglátja, elkezd ordibálni meg visítózni... hangosan veszekednek, úgy tűnik, a nő ismerte a lányát... mindegy, nem érdekes.

FŐNÖKNŐ: Hogyhogy nem érdekes? Mi köze volt Robertának a lányhoz?

FŐÜGYÉSZ: Ha mondom, hogy nem érdekes! Na szóval, amikor lejárt a cirkusz, menni akarok – már éjjel kettő volt. És a taxis azt mondja nekem, hogy éjfélig 50 euró volt, most már 100.

FŐNÖKNŐ: 100...?! És mit csináltál? Odaadtad neki?

FŐÜGYÉSZ: Az anyját adtam oda neki, azt! Fogtam magam szépen és elsétáltam az ügyészség parkolójáig, mert nem volt messze, beültem az autóba és hazaindultam.

FŐNÖKNŐ: És...?

FŐÜGYÉSZ: És a fickó tök idegesen, utánam.

FŐNÖKNŐ: És...?

FŐÜGYÉSZ: És megelőz. De én, dehogy hagyom! Megelőzöm, aztán ő engem, és megint én. Aztán megint megelőz. Elkezdek dudálni. Ő meg nem hagyja magát. Gyorsít. És én – utána, hogy érjem utol!

FŐNÖKNŐ: És... és?

FŐÜGYÉSZ: És utolérem, és akkor beletapos és 160-nal megy, és elhúz mellettem az őrült. És nem tudtam utolérni.

FŐNÖKNŐ: Oh... és?

FŐÜGYÉSZ: Tudod, hol van az az útkereszteződés, a Mallnál, ahol a rendőrök állnak?

FŐNÖKNŐ: Igen. Mert?

FŐÜGYÉSZ: Megállítottak.

FŐNÖKNŐ: Téged?

FŐÜGYÉSZ: Képzeld. Nem ismertek meg. Hülyék.

FŐNÖKNŐ: Megmutattad az igazolványodat?

FŐÜGYÉSZ: Te hülye vagy? Hogy címlapon szerepeljek gyorshajtásért?

FŐNÖKNŐ: Milyen disznók! Megbüntettek?

FŐÜGYÉSZ: Rosszabb, elvették a jogsimat. És megfújattak... fiatal srácok voltak, elszálltak. Jegyzőkönyvet írtak... nem is akartak szóba állni velem.

FŐNÖKNŐ: És bevitték a rendőrségre? Téged?

FŐÜGYÉSZ: Képzeld el...

FŐNÖKNŐ: Inkább adtál volna a taxisnak 100 eurót...

FŐÜGYÉSZ: Hát mondd meg... hogy ne ismerjenek fel? Annyiszor láttak a tévében! Tudd meg, ezek nem nézik a Lege fára de lege-t! Kapcsold csak fel a villanyt és nézz rám egy kicsit!

FŐNÖKNŐ: Hagyjad, nem szükséges. Tudom, hogy nézel ki.

FŐÜGYÉSZ: Hasonlítok a tévés magamhoz?

FŐNÖKNŐ: Jó pasi vagy. Nem egy Keanu Reeves, nem vagy mai csirke...

FŐÜGYÉSZ: Te se vagy Cher, ma chere... ne haragudj na, nem ezt akartam mondani... kiscicám, gyere, ne veszekedjünk... el kell vigyelek egyszer oda, a klubba... nem rossz hely, tud meg, egyáltalán nem rossz...

FŐNÖKNŐ: Igen, menjünk mi is ki kettesben, mint régen... ki gondolta volna, hogy ennyi ideig együtt leszünk? Szegény egyetemista csóró voltál...

FŐÜGYÉSZ: ...te meg kedves kis elárusító az egyetemi kampusz ábécéjében. Minden-Lili, így hívtak, mert rögtön ugrottál és mindent megcsináltál... jó kislány voltál... mintha csak tegnap lett volna. Volt egy... fehér... ruhácskád... látszott a kis hasad a köpeny alatt... emlékszel? Aztán a kis has elment messzire, messzire... és mindenki ezt beszélte az utcasarkon... milyen gonosz ez a világ!

FŐNÖKNŐ: ...milyen gonosz ez a világ!

FŐÜGYÉSZ: *(fáradt, részeg, leül)* ... milyen gonosz... ez aaaaahhh... milyen napom volt... gyere... üljünk le ide egy kicsit... menjél csak, mindjárt jövök én is... készülődj csak... mindjárt jövök... egy kicsit még üljünk itt... aaaahhhhh... hogy ne ismerjen fel egyik sem... borzalmas... hova jutott a világ...

Elszik az asztalon, a terítőken. A nő enni kezd. Fokozatosan a jelenet a romantikusból ridegbe vált át. Az ablakon beszűremlik a hajnali fény, látszani kezdenek az olcsó alpaka gyertyatartók, a kiszáradt étel, műanyag kaja a gyorsétkezdéből. De ő exponenciálisan eszik.

A Főnöknő magányos monológja

Holnaptól új életet kezdek.
Régóta nem éreztem ilyen jól magam!
Egy hét alatt kb. hat kilót tudok fogyni –
már leadtam húszat,
de ilyen ritmusban
két hónap alatt
felveszem az érettségi ruhámat.
Konditerembe járok majd.
És az edzőm – barna hajú,
magas, szikrázó szemekkel
rám néz, hosszan,
hosszan, hosszan...
és három nap után azt mondja,
Kedves *kisasszony*,
és úgy néz rám, férfiasan...
pedig csak harminc körül van...
harmincöt alatt, mindenképp...
és olyan jól néz ki,
olyan...
túl érett a korához képest –
hasonlít Keanu Reeveshez
amikor Diane Keatonnal
abban a filmben...
Ha csak rám néz, lemegy rólam egy deka.
Adok neki még egy hónapot,
aztán elhívom vacsorázni.

A hasamról kell még egy kicsit leadnom,
 a többit elrendezem:
 egy kis lenge alsónemű,
 sejtelmes világítás, whisky...
 Segít az önbizalom-növelésben,
 érzem, hogy megint lejött rólam 3 deka.
 óh, igen,
 igen.

Az ablakon beköszönt a reggel.

6. INTERJÚ

Szereplők: FŐÜGYÉSZ, ÚJSÁGÍRÓNŐ

Ugyanaznap, a Főügyész irodájában, a Főügyész az íróasztalon alszik.

FŐÜGYÉSZ: Milyen büntetés?! Nem fizetek ki semmiféle büntetést... felmondás?! Milyen felmondás?

Bejön az Újságíró. Egy ideig nézi, amint a Főügyész álmában beszél.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Ügyész úr...

FŐÜGYÉSZ: Nem adok be semmiféle felmondást! (*Felébred.*) Fő. Ügyész! Az állásinterjúért a folyosón várjál. Hogy jöttél be ide?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Nem volt kint senki.

FŐÜGYÉSZ: Az interjú egy óra múlva kezdődik. Menjél, igyál meg egy kávét addig, bogaram, jó?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Milyen interjú?

FŐÜGYÉSZ: A titkárnői állásért, édesem. Ez lenne az első munkahelyed?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Titkárnő? Nem emlékszik rám? Tegnap... a műsorban...! Együtt voltunk az öngyilkos lányról szóló műsorban! Az újságtól vagyok, elsőnek értem a tett helyszínére... na, nem emlékszik?

FŐÜGYÉSZ: Ó! Persze, igen... mit parancsol?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Adjon egy hiteles infót a holnapi lapszámba. Valami igazat. Nem ezt a pszichológus blódséget.

FŐÜGYÉSZ: A nyomozás folyamatban van. Nem nyilatkozhatok a sajtónak...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Ezt mondja csak szépen a tévének ügyész úr...

FŐÜGYÉSZ: Fő. Ügyész.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Mindegy... Amint látja, személyesen kerestem fel önt. Nem hívtam telefonon, nincsenek tanuk...

FŐÜGYÉSZ: Miért akarja mindenáron kavarni a szart? Nincs elég bajuk így is azoknak az embereknek?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Azt hallottam, hogy nem volt jóban az apjával... meg hogy a bátyját külföldre küldte az apja, hogy ne rombolja le a hírnevét. Igaz, hogy a csaj kemény narkós volt? És miért nem beszél senki a fiúról?

FŐÜGYÉSZ: Mert nincs amit beszélni. Nincs semmilyen sztori, hiába akarnak a szarból aranyat csinálni. Olyan család, mint bármelyik másik, teljesen szokványos. Két gyerek, küszködnek az élet gondjaival. De a baj nem válogat: egy örült orvos megerőszkolja és ledobja az emeletről a lányukat...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: És ha cserébe adnék valamit magának...?

FŐÜGYÉSZ: Meg akar vesztegetni? Menjen csak szépen ki azon az ajtón...!

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Jaj, nem akarom. Ne haragudjon, csak úgy kiszaladt a számon – elfelejtettem, hogy kívül állok szemben... remélem, nem haragszik rám.

FŐÜGYÉSZ: Nem mondom... maga még fiatal, meg tudom érteni. De túlságosan idealizálja az igazságot – és vannak dolgok, amikkel nem szabad viccelődni, kisasszony...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Igen, láttam az este. Milyen szépen fogalmazott, mikor azt mondta, „ezek a dolgok értelmet adnak az életünknek”. A feleséged mellett ébredni, elvinni a gyerekeket az iskolába, kint flekkenezni a hétvégi ház gyümölcsösében. Unokázni, nyugdíjba menni és tudni, hogy nem éltél hiába.

FŐÜGYÉSZ: Igen, igen, pontosan.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Hazavinni a protokoll ásványvizet, luxuséttermekből kilopni a kiskanalakat, svájci bankban számlát nyitni és nem vallani be, pornót nézni a munkahelyen.

FŐÜGYÉSZ: Mi van... micsoda... Megvádol valamivel? Tudja, hogy rágalmozási perrel játszadozik?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Nem, csak feltételezgettem. Ezek szerint... nem igaz?

FŐÜGYÉSZ: Nem.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: A főnököm ki fog rúgni. Pedig most kezdek végre belejönni a komoly dolgokba...

FŐÜGYÉSZ: Nem féltetek, feltalárod te magad! Bátor vagy, okos... nézd, ha kirúgnak, én felveszlek, jó?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Titkárnök?!
FŐÜGYÉSZ: Jobban fizetünk, és legalább lenne valakim, aki tud bánni a sajtóval. És ne mondjad többet, hogy Ügyész úr.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Fő. Ügyész.

FŐÜGYÉSZ: Ej, hívj csak... Nelunak.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Hát... tulajdonképpen... nem is tudom, mit kell majd csinálnom? Kávét hozni és kapcsolni a telefonhívásokat?

FŐÜGYÉSZ: Legyen komoly, kisasszony! Itt van kávéautomata és telefonközpont is! Egy titkárnök ennél jóval többet kell tudjon – mesterséget! Nyitva legyen a füle, de ne mondjon semmit. Nyitva legyen a szeme, de tudjon szemet hunyni, ha kell.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Legyen hűséges, szórakoztató, diszkrét, bájos – és egyetlen prioritása legyen: a főnöke. Értékelje és védje meg a napi kellemetlenségektől – mint egy hűséges kis szuka.

FŐÜGYÉSZ: A főnök pedig – előlépteti.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Mindig asszisztensének nevezi, soha nem titkárnöknek. Elhívja vacsorára, ha mindketten munkaidőn túl dolgoznak. Mindig hazakíséri, ha szükséges, és ott marad éjszakára is, ha szükséges. Fizetett delegációkra viszi magával – úgy vigyáz rá, mint saját lányára.

FŐÜGYÉSZ: Nem, mint a hűgára.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Mint a legjobb barátnőjére. Lelki társára.

FŐÜGYÉSZ: És testi társára. Hűséges, szelíd, kedves, jó a humorérzéke, tiszteli a főnökét, felnéz rá...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: ...a jó tulajdonságaiért, a még mindig vonzó férfi testéért, határozottságáért és kiváló jelleméért...

FŐÜGYÉSZ: Minden igazi férfinak szüksége van egy titkárnőre!

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Nelu... kérdezhetek valamit?

FŐÜGYÉSZ: Mondjad, cica.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Ki az a Roberta?

FŐÜGYÉSZ: Ti sosem adjátok fel.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Hát ennyit csak elmondhatsz... csak egy egyszerű kérdés, nem? Mi van? Senki nincs itt rajtunk kívül...

FŐÜGYÉSZ: Sajnálom, kisasszony, az állásinterjú nem sikerült.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Mi van?! Rosszul vagyok.

FŐÜGYÉSZ: Igen, bizonyára szükséged van egy pohár vízre. De sajnós a protokoll vizünk elfogyott. A folyóson van egy üdítőautomata. Csak lassan... vegyél mély levegőt, szedd össze magad! Ha kimentél, szólj a következő hölgynek, hogy bejöhet!

7. A MŰVÉSZETÉRT SZENVEDNI KELL

Szereplők: ÚJSÁGÍRÓNŐ, FOTÓS

Bakelit Taxi, retró a maximumon. Ehhez illő zene. A hely nagyon menő. Valahol a Taxi és a némafilm között, ízlésesen. A Fotós – metroszexuális, egy asztalnál cigizik, Jack Danielst iszik. Bejön az Újságíró.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Szia. Helyszínt váltottál, vagy ezt a Robertát kúrod, vagy hogyishívják? Egész nap kerestelek.

FOTÓS: Tudom, teletömted a hangpostámat. Mit vagy úgy oda...?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Hát ígértél valami képeket... tudod, azokat. Cristinával. A halottasházból. Add ide gyorsan, mert nincs időm, mindjárt lapzárta.

FOTÓS: Pont ez az.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Micsoda?

FOTÓS: Nem adhatom oda.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Hogy a fenébe nem? Menj a francba, Tavi! Többet kérsz érte?

FOTÓS: Andrei. És nem adhatom oda, ennyi. Tudom, hogy megígértem, de a dolgok megváltoztak.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Miért?

FOTÓS: Gondolkodtam... és az életben sokkal, de sokkal erősebbnek tűnt. Az agyamra ment néha vele. Elvárásai voltak, álmai, összevissza beszélt... nem tudtam, hogy szabaduljak meg tőle. Engem az apja érdekelt, ő meg folyton rajtam lógott. Azt hiszem, a rögeszméje voltam. Mikor meghalt...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Felsőhajtottál. Furdal a lelkiismeret, vagy mi a baj?

FOTÓS: Rájöttem, hogy milyen szép. Azzal a csúnya koponyasérüléssel együtt, csendesség és tisztaság volt benne – a nyakvonal mentén, a mellék domborulatánál, le a sarkáig. Tökéletes volt. A fanszörzete is úgy nézett ki, mint egy gyerekrajz: tökéletes kis háromszög a törekeny combok között. Olyan volt...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Te beleszerettél.

FOTÓS: Dehogy! Csak pont ezek a fotók kellenek még a kiállításomhoz. Úgyhogy nem adhatom oda, most már érted.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Csak egyetlen egyet.

FOTÓS: Nem lehet.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Ok, ötszáz – ennél többet nem adok. Gyere, na, tudom, hogy cigire sincs pénzed...

FOTÓS: Ötezerért sem. A művészetért meg kell szenvedni!

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Euró.

FOTÓS: Biztos vagyok benne, hogy találsz valami jó kis sztorit...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Ne hülyéskedj, mert ez fáj! Akkor... hagyjuk... ismerek egy fickót a Dimineața-tól, nyomozó fotós, mint te, az majd elintézi nekem. (Szünet. *Hiábavaló próbálkozás.*) Figyu, Tavi, legyél már jó fiú... be tudnék robbanni ezzel a sztorival... most van rá helyzet. Címlapra kerülök. Bekerülök a nagyok közé, te... ne baszd el nekem.

FOTÓS: Nem tudom, érted! És ha még egyszer letavizol, úgy itt hagylak, hogy soha az életben nem látsz tőlem több fotót! Apropó, ki ez a Tavi kandúr, vagy ki?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Csak vicceltem... (*átmegy cicába*)... csak egyetlen egyet, kérek. Mert olyan jó fiú vagy.

FOTÓS: Nem vagyok jó fiú. Miért, úgy nézek ki?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: (*hódítani akar*) Jó fiú vagy... az vagy... tudom én, hogy az vagy, jól tudom...

FOTÓS: Mit csinálsz? Fana, te nem vagy normális – itt akarod?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Igazad van – gyere, kísérek ki a vécébe...

FOTÓS: A vécé itt van a hátam mögött, az az ajtó!

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Annál jobb...

FOTÓS: És ha benyit valaki?

ÚJSÁGÍRÓNÓ: Félsz?

FOTÓS: Nem, de én még soha... a végében... még soha nem...

ÚJSÁGÍRÓNÓ: Komolyan?! Egyszer az életben mindenki kúrt már budiban!

FOTÓS: Én – nem!

ÚJSÁGÍRÓNÓ: Látszik, hogy nem letről kezdted. Akkor gyere velem, és életed legszebb utazásában lesz részed te, Tavi, te!

Bemennek. Valaki kopog az ajtón. Az Újságíró bezárja az ajtót.

A Fotós belső monológja

Ezt kéne lásd,
 Man Ray!
 Azt hitted, tudod, miből áll egy nő:
 szemek,
 kezek,
 mellek,
 fenék,
 ujjak,
 fülek – és az ajkak,
 a háta, mint egy hegedűtok.
 De hazudik a lencsevégre kapott
 tekintet.
 Semmi nem igaz.
 Semmi nem az, amit ábrázol.
 Ezek nem szemek,
 ezek nem kezek,
 fenék,
 ujjak.
 Ez egy bekeretezett világ.
 De az igazi világ,
 az igazi világ nagyon rövid.
 Egy századmásodperc!
 Katt!

Az Újságíró belső monológja

Nekem nem fáj semmi,
 engem nem érint meg semmi,
 objektív vagyok,
 pártatlan,
 megvesztegethetetlen.
 Bárhova bemegyek,
 előttem nincsenek titkok.
 Mindent tudok!
 Mindent látok!
 Mindent hallok!
 Mindent megcsinálok!
 Mindent megírok!
 Nincs se anyám, se apám,
 nincsenek szeretőim, se barátaim.

Nincs időm!

De néha, esténként, mikor felejteni akarom a napot,
előveszem az igazolványomat, amin a régi fotóm van,
a falusi kislányos,
és eszembe jut, mennyire fáj az a fényképezőgép,
ami először lefotózott.
Az első sajtós fotóm.
Pártatlan, megvesztegethetetlen, független.

A Fotós nekitámaszkodik az ajtónak. Cigarettdát keres. A lány rendbe szedi magát.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: A fenébe – elszakítottad a harisnyámat! Miért nem figyelsz!

FOTÓS: Megtörténik...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Veszel nekem másikat? Tudd meg, sokba fog neked kerülni, olasz harisnya.

FOTÓS: Tényleg... akartam is kérdezni... nem tudnál kölcsönadni...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: ...nincs pénzed... és még te alkudozol velem...!!! Akkor azt adod ide, amin az a
törekeny háromszöges... tudod, azt!

FOTÓS: Jól van, odaadom, mert van még egy csomó – és azok ezerszer jobbak. Az amúgy is
olyan, szokványos...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Milyen disznó vagy!

FOTÓS: Valaki nemrég azt mondta, hogy jófiú vagyok... Van egy cigid?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Le akarok szokni. Szóval – ideadod a régi áron!

FOTÓS: Jól van már... add ide a pénzt...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Háromszáz...

FOTÓS: Ötszáz volt, nem? ... jól van, háromszáz, jól van!

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Lej...

FOTÓS: Oké, lej!!! Add már ide! Tudtad, hogy beadom a derekam, ugye?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Sejtettem... mindenki tudja, hogy nincs pénzed.

Valaki idegesen kopogtat az ajtón.

FOTÓS: Hallod, nem ismétljük ezt meg egy... kevésbé nyilvános helyen?

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Miért ne? De most rohanok – mert be kell érjek a szerkibe, hogy összeállítsam az
anyagot. Gyere be a pénzedért, jó?

FOTÓS: És szerinted miből fizetem ki a fogyasztást? Adjál legalább... egy százast.

Az Újságíró kizárja az ajtót, ki akar menni.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Igyál tartozásra, kicsim, c'est la vie.

FOTÓS: *(nem enged)* Nem hiszem el, hogy el akarod húzni a beled! Nagyon gáz, hogy így akarsz
kifizetni.

ÚJSÁGÍRÓNŐ: Jól van, vicceltem. Tessék egy százast.

FOTÓS: Kösz. Rendes vagy – hallod... de itt csak hetven van...

ÚJSÁGÍRÓNŐ: A harisnyapénzemet adtam oda. És máskor jobban vigyázz!

FOTÓS: Milyen szarság!

ÚJSÁGÍRÓNŐ: A művészetért meg kell szenvedni, te, Tavi, te...

8. CSONTJAINKON A HÚS

Szereplők: FOTÓS, SZÍNÉSZŐ

Egy fotós szalonban. Előkészületek a fotózáshoz.

SZÍNÉSZŐ: ...hogyan találtad meg ezt a helyet? A tied...?

FOTÓS: Az egyik barátomé... majd lesz nekem is egyszer... Milyen filmről van szó? Hogy képen legyek én is.

SZÍNÉSZŐ: Hát, van ez a srác, aki most fejezte be az egyetemet és filmet akar forgatni. Állítólag pénze is van. Lányokat keres... és meglátott, de attól még be kell adnom a fotókat. De miért is ne? Elvégre ez egy komoly dolog... Így jó lesz?

FOTÓS: Kicsit jobbra, oda nézz – igen, nekem balra... kicsit szomorúbban... íígy, nagyon szép! És a forgatókönyv? Jó – a hajadat tedd hátra...

SZÍNÉSZŐ: Hát... még nem adta ide... hallod, meg akartam már rég kérdezni, hogy... te miért ne jössz el az előadásaimra?

FOTÓS: Én?! Olyan nincs, hogy nem jövök. Néha... néha... eljövök.

SZÍNÉSZŐ: A *Sirályt* láttad?

FOTÓS: Azt nem. De voltam azon a vetkőzős, vérfertőzős... *Hotline*, azt hiszem. Hagyd szabadon a válladat... legyél szép... az a tekintet, az, tudod – ezzel azz!

SZÍNÉSZŐ: Komolyan? Láttad?! Nagy sikere van...

FOTÓS: Igen, előadás alatt majdnem megfulladtam egy csaj mellett, aki folyton SMS-ezett, és kilátszott a hasa és egy dáma mellett, aki büzlött a Diortól. (Maradj így! Úúúúgy... jó! Erősebben!) Mondd csak, kedves, mi volt az a szarság a vérfertőző fiúval, aki az öccsét erőszakolta és aztán az öccse öngyilkos lett (Ügyes! Nagyon jó!), aztán meg jön az anyjuk és mérget vesz be, amikor meglátja, mi történik... és hazajön munkából az apjuk és kiszökik az ablakon... A valóságban nincs ilyen. (Jó! Most kicserélem a világitást – gyere ide, háttal, fordulj felém egy kicsit... íígy!) Többet aztán nem is mentem színházba.

SZÍNÉSZŐ: Komolyan?! (Így jó lesz?) Pedig megesküdtem volna, hogy tetszett neked. Cristinának tetszett... mondjuk, ő hozzá van szokva az ilyen beszédhez...

FOTÓS: Komolyan? Mikor szokott hozzá?

SZÍNÉSZŐ: Hát, ő orvosin van és – te mit képzelsz, milyen duma folyik ott, amikor gárdáznak? Nem túl sok ez a fény?

FOTÓS: Te... most viccelsz?

SZÍNÉSZŐ: Mit vicceljek? A fényvel?

FOTÓS: Te tényleg... nem tudod? Mosolyogjál, kérlek.

SZÍNÉSZŐ: Mit tudjak...?!

FOTÓS: Hát, Cristina... Kacagjál egy kicsit, nem így, olyan kedvesen...

SZÍNÉSZŐ: Mi van Cristinával?

FOTÓS: Mikor láttad utoljára?

SZÍNÉSZŐ: Két-három napja. Hívtam telefonon, de azt hiszem, lemerült az akkuja. Nem voltam még otthon, próbáim voltak, és egy barátnőmnél aludtam... de miért kérded? Valami baja lett? Még kacagjál?

FOTÓS: Rendben van, abbahagyhatod. Te nem tudod.

SZÍNÉSZŐ: Mit?! Mi van vele... hülye liba, biztos megint bezárkózott az egyik bentlakási szobába – tudod, egyszer ott maradt egy egész hétvégét annál a csajnál, aki... mi? Ennél is rosszabb...? Mi történt?

FOTÓS: Te hol élsz? Nem olvasol újságot? Nem nézel tévét?

SZÍNÉSZŐ: De hát nem rólam van szó, nem? (*szünet*) Balesete volt. Súlyos?

FOTÓS: Ledobta magát az emeletről, Diana.

SZÍNÉSZNŐ: Meghalt?

FOTÓS: Voltam a halottasháznál tanúsítani, hogy ő az.

SZÍNÉSZNŐ: Milyen... faszság. Te most hülyéskedsz velem!

FOTÓS: Igen. Egy dolog előadásban öngyilkosnak lenni és – más dolog a valóságban.

SZÍNÉSZNŐ: Hallgass...

FOTÓS: A művészet és a valóság – tudod, nemrég volt egy beszélgetésem erről egy... barátommal, festő. Híres, nem fontos a neve, úgysem ismered. Jó barátom.

Elkezdi snap-shotban fotózni. A lány nem pózol. Mintha ott se lenne.

SZÍNÉSZNŐ: Hallgass már.

FOTÓS: *(folyton kattintgat)* Mit csinálsz, sírsz? Emeld fel a fejed, hogy lássalak...

SZÍNÉSZNŐ: *(felemeli a fejét, nem sír)* Sírni? Nem, csak koncentráltam.

FOTÓS: *(Jobban szerette volna, ha sír. Megáll. Hosszan nézi.)* Tudom, milyen, hidd el – nekem is meghalt egyszer egy barátom...

SZÍNÉSZNŐ: Most megint egy német darabban játszom, a csaj gyógyszereket vesz be. Nem dobja le magát az emeletről, de... Ilyen volt ő is. Beszámíthatatlan.

FOTÓS: *(elkezdi simogatni)* Te mit gondolsz, a művészet igazi kell legyen vagy... ilyen... költői?

SZÍNÉSZNŐ: *(hangsúlyoz, hagyja, hogy simogassák)* Milyen grimaszokat vágott néha. És a járása, olyan fáradt... el kell gondolkodjak ezen. És hogy öltözött az utóbbi időben. Mindig úton volt – nem hiszem, hogy az orvosi szakma neki való volt. Ki kell bírnod, hogy is mondta... Mit mondott. Gondolkozzak csak. Ja, a bátyjával való viszonya. Fontos. *(rájön, mit akar a srác)* Te mit csinálsz?

FOTÓS: Nem tudom... olyan szexi vagy, tudtad?

SZÍNÉSZNŐ: Téged ez felizgat? Te nem vagy normális.

FOTÓS: *(elkezdi játszani vele)* Erre gondolsz?

SZÍNÉSZNŐ: Fejezd be – erre. Cristinára és mindenre... – óh!

FOTÓS: Erre – vagy erre – pontosan mire gondolsz?

SZÍNÉSZNŐ: Errrr – e!

FOTÓS: Azt hittem, szereted, ha durván – óh! Ott ne!

SZÍNÉSZNŐ: A színpadooooo – n! Az életben – neeem!

A Színésznő belső monológja

A sok eredetiségtől lepattogzott a fogam,

és a művészet elment az anyjába,

csak az élet maradt,

ez a szar élet,

amiben érzéseket gyűjtögetek,

és elültetem őket,

mint valami árvácskákat,

ide is meg oda is,

gyűjtöm az érzéseket,

és valaki, nem tudom, ki,

valaki ott mélyen bennem

azt mondja:

ez nagyon jó, teheted a gyűjteménybe!

ez nem jó, ez hamis –

ez csinált,

ezt többet soha ne használd,

utánzás.

Vannak bizonyos szavak, amiket nem mondunk ki,

mert hamisak.
 Vannak bizonyos érzések, amik tilosak,
 mert hamisak.
 Vannak divatos érzések,
 mások elcsépeltek.
 Hamisak.
 Nem eredetiek.
 Megyek az utcán,
 keresem az eredetit,
 kocsmákba járok,
 anyámmal beszélek otthon.
 Szeretem anyámat.
 De manapság nem divatos
 az anyádat szeretni,
 úgyhogy addig mímelem a gyűlöletet,
 míg a végén én is elhiszem.
 Manapság nem divatos egyszerűen csak kúrni.
 Ha nem szopsz,
 ha nem baszol fenékbe,
 akkor mímeld, hogy legalább tudod, miről van szó.
 Ha tudsz valamit, akkor is
 mímeld, hogy ennél jóval többet tudsz.
 Csinálj sokat kevés eszközzel.
 Ez a művészet.
 Az eredeti művészet.
 És ha én most azt érzem, hogy
 ki akarom kiabálni magamból a kétségbeesést,
 és hogy menjetek mind a faszomba,
 akkor ebből mennyi a hamis
 és mennyi az igaz?
 Seggbe basztlak titeket!
 Mindegyikötöket!
 Megbasztlak, basztlak, basztlak.
 Ez most igaz, vagy hamis?

A Fotós belső monológja

Eleven testek,
 halott testek,
 szétmálló testek,
 meg nem született testek,
 súlytalan testek,
 fiatal testek, öreg,
 kövér,
 sovány,
 fehér,
 fekete,
 szőrös,
 csupasz testek.
 Ezer test.

Ezer meg ezer.
Egyformák.

Örülünk, hogy csontjainkon ott a hús.
Most.

SZÍNÉSZNŐ: Kész... többet nem fotózunk?

FOTÓS: Hány fotó kell neked? Egy pár közeli meg mozgásban és... ennyi.

SZÍNÉSZNŐ: Jó, akkor én húztam.

FOTÓS: Csak így elmész? Hova akarsz menni?

SZÍNÉSZNŐ: Előadásom van. Biztos nem akarsz jönni? Utána elmehetünk valahová.

FOTÓS: Nem tudok, mert kiállításmegnyitóm van ma este. De hátha eljössz te – abban a klubban lesz, a *Bakelit Taxiban*. Tudod, hol van, ugye?

SZÍNÉSZNŐ: Oké, gyere el utánam... és hozd a fotókat is.

FOTÓS: Hát, nem tudom, hogy elérek-e. De megvárlak ott, tizenegykor kezdődik, úgyhogy van időd elérni. Meg fogsz lepődni... ígérem!

SZÍNÉSZNŐ: Jó, majd meglátjuk! Mindenesetre, ha nem érek el ma, akkor benézek valamelyik nap, hogy megnézzem a kiállítást. Mi a címe?

FOTÓS: *Boncolások*... Nem maradsz még egy cigire?

SZÍNÉSZNŐ: Nem, mert sietek... és köszil! Ha mégis lenne kedved eljönni az előadásra, várlak! Beleváló vagy, tudtad?

A Fotós elővesz egy cigit. A lány elmegy.

9. A SÖRÖS LÁNY

Szereplők: SZÍNÉSZNŐ, PEPE

Az öltözőben, előadás után. Plakátok. A Színésznő lesminkel. Kopognak.

SZÍNÉSZNŐ: Tessék! Igen..! igen... gyere be! Be lehet jönni... *(bejön Pepe egy ízléstelen csokor virággal)* Pepe virágot hozott...!

PEPE: Jó estét! Másvalakit vártál? Ne mondj semmit, még mindig az előadás hatása alatt vagyok! Lehet, hogy inkább el kellett volna csendben mennem, hazamenni – és agyban ismét átélni az előadást. Fantasztikus voltál... minden elképzelhető szón túl!

SZÍNÉSZNŐ: Te részeg vagy?

PEPE: ...részeg? Nem ittam, amióta szakítottunk. Szét vagyok esve, három napja nem alszom.

SZÍNÉSZNŐ: Gyere be, te bohóc! És zárd be az ajtót, nem akarom, hogy valaki ránk nyisson, még csak az hiányzana...

PEPE: Kicsoda nyisson, az az alacsony csúnyaság a plakátról? Gondoltam, hogy vele vagy. Rövid a lába.

SZÍNÉSZNŐ: Mi a fenét keresel itt? Nem otthon kéne lenned, a tieddel...?

PEPE: Voltam otthon, anyám folyton sír és be van nyugtatózva, mint egy liba. Apám meg eltűnt.

SZÍNÉSZNŐ: És te idejöttél...

PEPE: Hiányoztál.

SZÍNÉSZNŐ: El is hiszem...

PEPE: Oké, nem hiányoztál. Megkívántalak. Habár amióta összefeküdtél ezzel a rövid lábúval...

SZÍNÉSZNŐ: Valakinek ki kellett fizetni a házbért, nem? Azt hittem, elszöktél és végre a magad ura vagy. Cristina azt mondta, beálltál az Idegenlégióba, hogy Kubában vagy Irakban, vagy hol a francban vagy, Koszovóban...

PEPE: Jól van, elég. Halkabban. Németországban voltam, egy... táborban.

SZÍNÉSZNŐ: Milyen... táborban?

PEPE: Hát egy... egészségügyi... diabéteszes vagyok és...

SZÍNÉSZNŐ: Ha-ha...

PEPE: Oké, teljesen ki voltam. Hat hétig azt sem tudtam, hogy hívnak. Nem tudom, ki vitt el oda. És miért.

SZÍNÉSZNŐ: Miért? Megmondom én neked, hogy miért: mert a rakoncátlan kisfiú színésznővel állt össze és elhúzza a csíkot egy külföldi egyetemre! És nem szól semmit. Talán börtönbe csuktak? Nem volt ott telefon vagy e-mail? Még a húgodat sem hívtad fel, egyetlen egyszer sem!

PEPE: ...messengeren beszéltünk... Tudtam, hogy mi van veled, minden nap rám írt. Azt mondta, te vagy az ő jó tündére...

SZÍNÉSZNŐ: Akkor Koszovót meg a többi szarságot ő találta ki?

PEPE: Gazdag képzelőereje volt. Kicsi kora óta furcsa dolgokat talált ki. Hogy a város közepén van egy törpetemető, hogy lángra kapott az iskola...

SZÍNÉSZNŐ: Hogy én voltam az ő jó tündére...

PEPE: Nem voltatok barátnők?

SZÍNÉSZNŐ: De, de, de... nem ezt akartam mondani. Ne haragudj, csak olyan hirtelen történt... Te meg itt vagy most... nem hittem, hogy még látni fogjuk egymást, Cristina azt mondta, megesküdtél rá, hogy soha többet nem jössz vissza. Hogy elegend lett apádból, aki mindig megmondta, mit csinálj.

PEPE: Igen, elegend lett. De el kell még intéznom valamit. Meg akarok házasodni.

SZÍNÉSZNŐ: És neked mi közöm hozzá? Hoztál nekem jeggyűrűt?

PEPE: Azt nem, de találd ki, mit hoztam...? A kedvenc autódat, Alpha Spider '69 – a gyűjteménybe. Jegyajándék. Erre vágtyál, nem, Piroskám? És egy vacsora a Mariottba – ráadásként –, mint a régi szép időkben! De ki kell érdemelned!

SZÍNÉSZNŐ: A Mariott? Komoly? Van pofád idejönni és ilyeneket mondani! Nem hiszem el. Megesküdtem, hogy soha egy szavadat nem hiszem el, utállak, és... és... tényleg? Alpha Spider? Milyen színű?

PEPE: Szerinted?

SZÍNÉSZNŐ: Szeretsz? Nem felejtettél el? Egy kicsit ugye miattam jöttél vissza?

PEPE: Mondd, kérelek, hogy Igen! Mondd – igen! Menjünk el innen, el ebből a szarból, jó meszszire... akarod? Mondj igent!

SZÍNÉSZNŐ: Várjál, ne ilyen gyorsan...

PEPE: Mondj igent, mondj igent, mondjigentmondjigentmondjigent!

A Színész nő belső monológja

El akarsz venni feleségül?

Én vagyok a reklámarc a samponokról,

a bio zabpelyhes dobozról,

ez mind én vagyok!

Mosolyom mikrohullámút,

arckrémot,

mosógépet,

májpástétomot dob piacra!

A székesegyház tornyánál magasabban

mosolygok,

én vagyok a Sörös Lány,

és mosolygok.

Engem akarsz?

Engem kérsz?

Pepe belső monológja

Hazajöttem.
 Itthon vagyok.
 Bár meg kéne bosszulnom apámat –
 de nem – az én apám vígan éldegél,
 jól megy sora,
 nem egy szellem.
 Sőt, manapság minden újságban benne van.
 Szerencse, hogy anyám sem akarja megölni.
 Ez így túl egyszerű lenne...
 Nem ismerem már a barátaimat sem.
 Horatio részeg mérnök lett,
 Rosencrantz és Guildenstern brókercéget nyitottak,
 Romeo ő taxifőőr,
 Gloucester szupermarketekben járkal,
 Hamletből fényképész lett,
 Júliát meg holnap temetik.
 Ofélia színésznő lett.
 Végül is semmi sem búzlik,
 de minden rothadt.

Egymás hátának támaszkodva egy lapos üvegből isznak.

SZÍNÉSZNŐ: Akkor mégsem hagytad abba egészen...

PEPE: Nem, de dolgozom rajta...

SZÍNÉSZNŐ: Mondd meg az igazat, ugye nem láttad az előadást?

PEPE: Milyen jól ismersz...!

Elővesz egy spanglit.

SZÍNÉSZNŐ: Ismerlek?! Igen, így is lehet mondani... és kérek, ne szívj ilyesmit az öltözőben.

PEPE: Miért vagy ilyen fantáziátlan? Színésznő vagy, nem? Szívjál te is egy slukkot! Mit szólsz az ajánlatomhoz?

SZÍNÉSZNŐ: És ha egy nap, mondjuk, gyereket szeretnék?

PEPE: Hülyeségeket beszélsz!

SZÍNÉSZNŐ: Gyereket, családot...? Ne mondd, hogy te sosem gondoltál erre...

PEPE: Tényleg... szeretnéd? Igent mondasz? Igen?

SZÍNÉSZNŐ: Ezt megszívtad! Na, menjünk...

PEPE: Gondolhattam volna... színésznő! Oké, menjünk sörözni.

SZÍNÉSZNŐ: Sörözni?! Hát nem a Mariottba?

PEPE: Ezt leszívtad!

SZÍNÉSZNŐ: És a kocsi... a kocsikulcsok?

PEPE: A kulcsok... anyám Peugeot-ja, kölcsönadta, hogy legyen, mivel járjak, amíg itthon vagyok.

És stoppal jöttem, azért késtem le az előadást. Te azt hiszed, apám Bill Gates? Szállj le a földre, kicsim!

SZÍNÉSZNŐ: Disznó vagy! Kikaparom a szemed, te szemét hazug...

PEPE: ... előfordul. De te sem vagy a szeplőtelen szűzmária...

SZÍNÉSZNŐ: Jól átvértél!

PEPE: Hm. Mire gondolsz?

SZÍNÉSZNŐ: Általában nem dőlök be az ilyeneknek, de elhittem egy pillanattig!

PEPE: Megsértődtél? Ha-ha...

SZÍNÉSZNŐ: Dehogy, ha-ha-ha... gyere, mert elviszlek én valahová, akarod? Van egy barátom, akinek ma este lesz a kiállításmegnyitója. Egy klubban – *Bakelit Taxi*. Eljössz? Ha-ha-ha!

PEPE: Bakelitlemezek? Legyen bakelit akkor! Dízletek, zene – abszint... most már rád ismerek, művészni! Színház – nem piskóta! Ha-ha-ha! Milyen hülyeség, bakelit zene! Ha-ha-ha! Na, akkor mit szólsz, hozzám jössz, vagy sem? Ha-ha-ha!

SZÍNÉSZNŐ: A teid mit szólnának? Ha-ha-ha!

PEPE: Ha-ha-ha! Ha-ha-ha!!! Heppiending lenne. Ha-ha-ha!

SZÍNÉSZNŐ: Kinek? Ha-ha-ha!

PEPE: Nekik! Apám szívbeteg... Ha-ha-ha!

SZÍNÉSZNŐ: Ha-ha-ha!

PEPE: Örülök, hogy nem haragszol... Ha-ha-ha!

SZÍNÉSZNŐ: Dehogy! De ettől a cucctól, ha-ha-ha! Holnap vihetsz a temetőbe, ha-ha-ha!

PEPE: Ha-ha-ha! Te bakelit klubba viszel, én temetőbe viszlek! Ha-ha-ha! Te bakelit klubba viszel, én temetőbe viszlek! Ha-ha-ha! Te bakelit klubba viszel, én temetőbe viszlek! Ha-ha-ha!

A jelenet örülten felpörög.

10. MONDD, HOGY SZERETSZ

Bakelit klub, másnap reggel. Pepe a bárpultnál alszik, szemén borogatás. Roberta összetépett fotókat sepreget, összetört bakelitlemezeket.

PEPE: ...mmmm.

ROBERTA: Jó reggelt...

PEPE: ...óh...te... ki vagy? Megvakultam...

ROBERTA: Nem emlékszel, mit csináltál az éjjel, mi?

PEPE: De, de... Együtt jöttem egy... mindegy... és elmentünk... késő volt. Egy klubba. És... nem emlékszem. De igen. Szerencséd volt, hogy a húgom ragaszkodott hozzád. Ott végezhetted volna a másik mellett. Remélem, egyhamar nem fog fotózni.

ROBERTA: Elég nehéz lesz neki, miután széttörted a Nikonját, széttéptél minden fotót...

PEPE: Hülye voltam. Ki kellett volna nyírjam. Ha jobban belegondolok, szerintem még élvezte is a fickó. A nagy művész megszenvedett a művészetéért! Na, most ott a sajtó az ajtajánál, hülye majom!

ROBERTA: Látod, nem jobb lett volna, ha lehűtöd magad?

PEPE: Meglátom, mit csináltál volna, ha meglátod a halott tesódat berámázva, akkor befognád a szád... Hol van?

ROBERTA: Nem emlékszel? Miután mindent-mindent széttörtél, még egy sztriptízszaámot is lenyomtál... ez betett a te kiscicádnak, és elment a főnökkel. Meg kell mondjam neked, hogy nagyon bezúgott – nem láttam még ilyen szerelmesnek soha. Szerelem első látásra, ha még létezik ilyesmi...

PEPE: ...hm... micsoda hülyeség, ugye?... fel kéne... hol a telefonom... és a pénztárcám... és az autókulcsok... Faszomba! Milyen bénán áll ez a nadrág...

ROBERTA: Bénán? Inkább köszönd meg, hogy nem hagytalak csóré seggel...

PEPE: Oké, köszi, hogy nem hagytál csóré seggel... de remélem, nem aludtam el rögtön.

ROBERTA: Először megmutattad, mire vagy képes. Elég kevés, ahhoz képest, hogy hogy bereklámoztad magad.

PEPE: Komolyan? Sajnálom. Hány óra van? Az az én óráim?

ROBERTA: Dél van, jobb, ha elhúzd a csíkot.

PEPE: Mindegy, úgyis elkéstem. Faszomba! Nem mehetek így ki... még maradok, amíg összedem magam.

ROBERTA: A túloldalon van a taximegálló. Át tudsz menni az úton? Vagy hívjam a bejárat elé?

PEPE: Hé, az az én telefonom!

ROBERTA: Tényleg? A földön találtam. Ez a szabály – amit találok, az enyém.

PEPE: Nem vagy semmi! És a ruháimat kinek adtad el?

ROBERTA: Én nem adtam el! Elárverezted! Nem fáj a torkod a sok ordibálástól?

PEPE: És a pénzem? Hol van?

ROBERTA: A pénzed? Mindenkinek fizettél egy kört, még mindig tartozol 300-zal.

PEPE: Lej vagy euró? Inkább ne is mondd meg... szétrobban a fejem.

ROBERTA: Mikor belemásztam ebbe az üzletbe, azt hittem, egy barátomnak segíték lábra állni. Idehoztam a teljes bakelitgyűjteményemet. Ez a klub én voltam. De most... nem maradt egy ép lemez sem.

PEPE: Veszek neked újakat.

ROBERTA: Ezek ritkaságok voltak.

PEPE: Ha mondom, hogy veszek neked helyette másikat!

ROBERTA: Gőzöd nincs, mit tettél tönkre.

PEPE: Szart! Ócska műanyag karikák. Mit vagy úgy oda? Veszek neked egy ipodot és azon minden zenéd meglesz, amit csak akarsz. Százszor több zene, ezerszer jobb minőségben. Hallgathatod a metrón is, amikor csak akarod, mosogatás közben... munka... közben. Nem hiszem, hogy zavarná a klienseidet, hogy téged stimulál a zene.

ROBERTA: Mindent tönkretettél.

PEPE: Kifizetem, komolyan. Mondjad, mennyibe kerül, és este hozom a pénzt.

ROBERTA: Nem kell a pénzed.

PEPE: Akkor...mi? Vegyelek feleségül?! Végül is, ha jól megnézek... szexi vagy még. Szép a szemed, egy Burberry kis ruhában bizsergető koktélokat kevernél.

ROBERTA: Apádra ütsz. Mindketten szeretitek a giccses dolgokat.

PEPE: Nem hasonlítok rá. Az én apámra senki nem hasonlít – ő egyedi és univerzális. Mindene megvan, amit csak akar. És ez teszi tönkre. Engem pedig – engem roppant boldoggá tesz. Tulajdonképpen ez az egyedüli boldogságom. Komolyan, hozzám kéne gyere feleségül. Ez mindkettőnk problémáit helyre pattintaná. Mondj egyetlen egy kifogást... egyetlen egyet. Van három próbálkozásod... és ha nem sikerül...

ROBERTA: Hát apáddal éltem együtt... nem egészen...

PEPE: Apja, fia, mit számít az...nem vagy te a szeplőtelen szűzmária! Egy.

ROBERTA: Nem egyedül jöttél ide...

PEPE: Akivel jöttem, lelépett mással. Kettő.

ROBERTA: Mondd, hogy szeretlek.

PEPE: Csak ennyi? Csalódtam benned. Szeretlek.

ROBERTA: Nem így.

PEPE: Hanem hogy?

ROBERTA: Igaziból. Egy másodpercig higgyem el, hogy igaz. És azt csinálom, amit csak akarsz. Képes vagy rá?

PEPE: Szeretlek. Sze... ret... lek. SZERETLEK. Nem jó?

ROBERTA: Még nem.

PEPE: Szeretlekszeretlekszeretlek...

ROBERTA: Mondjad, mondjad!

PEPE: Szeretlek! NEM! Sze... ret... lek, szeretlek, szeretlek! A picsába! (szünet) Hívd fel!

ROBERTA: Kit?

PEPE: Hívd fel, az isten verjen meg! Elvégre csak egy színész! Illúzió, álarc. Mitől félsz? Hívd fel!

ROBERTA: Nem.

PEPE: Hívd fel, a kurva életbe, és mondd meg neki! Úgyis elmész innen.

ROBERTA: Nem!

PEPE: Mit veszítesz? Nem olyan nehéz, látod, én is kimondtam. Ezerszer, százezerszer. Szeretlekszeretlekszeretlek! Szarszarszarszar! Ha akarod, felhívom én helyetted és megmondom...

ROBERTA: NEM! *(szünet)*

PEPE: Az ő pechje. Három!

ROBERTA: Végül is, igazad van, miért ne? Itt már úgyszincs semmi keresnivalóm. Elmegyünk innen. Messze, messze.

PEPE: Ausztráliába vagy az Északi-sarkra. Elölről kezdünk mindent, új életet kezdünk.

ROBERTA: Gyerekünk is lesz.

PEPE: Volt már rá példa.

ROBERTA: Boldogan élünk, amíg meg nem halunk.

PEPE: Gyere, menjünk. Elkészünk a temetésről. Hé, szuvenírek nélkül...

ROBERTA: Egy megmaradt, a lejátszóban!

PEPE: Igen? Jó, vedd ki! Még a végén nyitunk egy klubot.

Fordította: Patkó Éva

APROAPE ȘI DEPARTE

Noua regie de la Sfântu Gheorghe a lui László Bocskárdi, realizată în colaborare cu formația muzicală sZempöl Offchestra, se inspiră din romanul lui Lewis Carroll. Potrivit lui Erika Fám, spectacolul intitulat *Alice*, care reunește muzica, filmul și teatrul, reprezintă o provocare deosebită, chiar și din punctul de vedere al receptării senzoriale, atât pentru critici, cât și pentru spectatori, deoarece îi invită într-o lume intensă și construită pe efecte puternice, prin care vorbește despre problemele căutării identității și ale maturizării.

Spectacolul *Homemade* a fost creat în urma unui proiect inițiat de Réka Bíró și Katalin Deák, la Teatrul din Cluj și cu actorii acestuia. La realizarea spectacolului au colaborat însă nu numai actori, ci și studenți de la teatrologie, precum și sociologi și psihologi de profesie. În convorbirea sa cu cele două inițiatore ale proiectului, Nóra Balázs, care s-a ocupat de aspectele administrative, abordează procesul de creație, concluziile care se desprind de aici și, în general, posibilitățile unei creații teatrale de acest tip în Transilvania.

Criticul de teatru Kata Köllő urmărește de multă vreme procesele din teatrul transilvănean. Anikó Varga a întrebat-o despre cerința culturală pentru critică în această regiune și ideile ei despre genul în sine, dar și despre modul în care vede raportarea tinerei generații la acesta și mutațiile pe care le sesizează, într-un cadru temporal mai larg, referitor la modul de reprezentare al teatrelor transilvănene.

Asa cum vede Alice Georgescu, teatrele maghiare transilvănene sunt admirate în România pentru disciplina lor artistică și pentru solida pregătire muzicală și coregrafică a actorilor, iar în Ungaria, pentru libertatea jocului și pentru dimensiunea metaforică a mizanscenelor.

Analiza laturii eroice și, în același timp, vulnerabile din punct de vedere financiar, a figurii actorului transilvănean din secolul al XIX-lea ne atrage atenția asupra faptului că narativizarea selectivă, genul memorial și preocuparea pentru păstrarea prestigiului social ascund din fața publicului informațiile despre nesiguranța materială permanentă, caracteristică vieții de actor. Studiul intitulat *Roluri eroice și criză financiară*, semnat de Katalin Ágnes Bartha, prezintă situația materială precară și aventurile financiare ale eroului tragic excepțional al teatrului, Gyula E. Kovács, și ale soției sale.

Balurile alumnilor Colegiului Reformat „Székely Mikó” au devenit evenimente importante în viața orașului. În studiul intitulat *Noi evenimente comunitare – balurile alumnilor din Colegiul „Székely Mikó”*, Gyöngyvér Krecht analizează urmările măsurilor politice, respectiv funcția reprezentărilor și evenimentelor teatrale în contextul acestor evenimente interpretate ca performanțe culturale.

În articolul intitulat *Turneele clujenilor și critica din Budapesta*, Tibor Pethő analizează recepția critică a spectacolelor *Floriile unui geambaș*, respectiv *Cain și Abel*, susținute de Teatrul de Stat din Cluj-Napoca la Budapesta, în 1980. Autorul se oprește în special asupra cazului editorului Béla Mátrai-Betegh, ale cărui critici pline de aluzii referitoare la dictatura lui Ceaușescu au stârnit o adevărată avalanșă. Textele sale au îndreptat atenția asupra reprimării minorităților etnice și au tulburat relațiile româno-maghiare, fiind urmate de lungi dezbateri, apologii, schimbări din funcție și, în cele din urmă, de pensionarea și moartea tragică a criticului.

Recent decedatul Miklós Jancsó a evoluat mai întâi ca actor la Cluj, după care s-a dedicat predării și scriiturii. Márta Bodóa recenzat ultimul său volum pentru revista noastră. În această carte degajată, intitulată *A fost odată un Cluj...*, autorul își trece în revistă amintirile legate de marea pasiune a vieții sale, teatrul, care se îmbină cu viața cotidiană din orașul său.

Volumul târgumureșeanului Attila Gáspárik, intitulat *Extensia teatrului*, a apărut în 2016 la Budapesta. Printre temele abordate în această carte, recenzată de Márta Vargyas, regăsim trecutul și prezentul teatrului, formarea actorilor, critica de teatru și denunțările, cu participarea unor personaje precum György Kovács, Miklós Parászka sau János Taub.

Teatrul din Odorheiu Secuiesc organizează periodic concursuri de dramaturgie (în ultima vreme, împreună cu Teatrul Maghiar din Oradea), din rezultatele căreia publică, la fiecare doi ani, volume colective de drame. Anul acesta a apărut al treilea volum din seria respectivă. Ferenc Zsidó prezintă piesele câștigătoare din antologie, preferata sa fiind *Nu va mai veni dimineața*, *Fred* de Levente Moravec.

MUNCĂ

La începutul studiului său format din trei părți, Osongor Kuti oferă o schiță despre caracteristicile pieței muncii pe care activează artiștii interpreți. Cea de a doua parte prezintă cadrele legale care reglementează valorificarea producțiilor artistice în România, iar partea de încheiere enumeră impedimentele din fața folosirii acordului de utilizare în acest domeniu.

MAI DEPARTE

Ágnes Bakk și-a structurat relatarea despre festivalul Schillertage din Mannheim în jurul câtorva cuvinte-cheie, pe baza cărora prezintă aspectele culturale, estetice și organizatorice ale evenimentului, începând de

la raportarea orașului și a orașenilor la festival și până la punctele de vedere de estetică teatrală, aspectele de gen și perspectivele tematice. Textul ne invită la o plimbare virtuală, care ne permite să accesăm nu numai structura întregului festival, ci și spectacolele individuale, printre care, în special, producția teatrală imersivă *Das Heuvolk* a trupei daneze SIGNA.

Eseul lui Ružica Anja Tadić (tradus în limba maghiară de Krisztina Orovec) prezintă atelierul de psihodramă a organizației nonprofit Talas din Belgrad, care oferă activități refugiaților afgani din Serbia. Obiectivul proiectului constă în sprijinirea integrării participanților cu ajutorul instrumentelor teatrului, în confirmarea și sprijinirea comunicării acestora și în prelucrarea experiențelor prin care au trecut. Eseul conține în întregime, în traducerea lui Ágnes Kali, și poemul unuia dintre tinerii participanți ai proiectului.

IMAGINE GĂSITĂ

În rubrica *Imagine găsită* Zoltán Katona comentează un afiș publicitar care expune un moment idilic al unei familii burheze – actorii și fiul lor formează o familie și în realitate.

DRAMĂ

Avanpremierea piesei *Taxi Vinil* de Alina Nelega a avut loc în 2008, la Teatrul Ariel din Târgu Mureș. Textul autoarei târgumureșene, tradus în limba maghiară de Éva Patkó, pentru acest număr al revistei noastre, se inspiră din *Hora iubirilor* a lui Arthur Schnitzler. Pe parcursul celor zece scene se întâlnesc și intră în interacțiuni diferite personaje, însă, spre deosebire de piesa lui Schnitzler, hora teatrală a lui Nelega are în centru povestea unei sinucideri, care implică, direct sau indirect, toate personajele dramei. În vârtejul intens și dinamic de scene apar personajele caracteristice ale societății de consum, ale căror mentalitate și nebunie sunt omniprezente în relațiile umane, inclusiv în raportarea la corporalitate și sexualitate. Toate și toți sunt de vânzare, astfel încât toate și toți ajung corupți, situație în mijlocul căreia sinuciderea din centrul evenimentelor dramatice sparge o breșă întunecată – chiar dacă numai pentru o singură clipă, căci valurile stârnite de această întâmplare par să fie netezite din nou de legile impecabile ale lumii reprezentate.

CLOSE AND FAR

The new play directed by László Bocsárdi in Sfântu Gheorghe, with the participation of the sZempöl Offchestra musical ensemble, is inspired by the novel of Lewis Carroll. According to Erika Fám, the play *Alice*, through its mixture of music, film, and theatre, challenges both theatre critics and viewers even from the perspective of sensory reception, as it invites them into an intense world built upon strong effects, while using its instruments to examine the issues of the search for identity and growing up.

The community theatre production entitled *Homemade* is based on a project initiated by Réka Biró and Katalin Deák at the Hungarian Theatre of Cluj and with the participation of its actors. However, the production of this performance involved not only actors, but also theatre studies undergraduates, as well as specialists in sociology and psychology. In her conversation with the two initiators of the project, Nóra Balázs, responsible for its administrative aspects, discusses the creation process and the lessons that can be drawn from it, along with, more generally, the chances of such an approach to theatre production in Transylvania.

Theatre critic Kata Köllő has been following the processes in her field in Transylvania for a long time. Anikó Varga interviewed her about the cultural need for theatre criticism in this region, the genre itself, and the younger generation's relationship with it, along with the changes in the representation of Transylvanian theatres within a larger timeframe.

As Alice Georgescu states, Transylvanian theatres from Romania are admired by Romanians for their discipline in artistic work and the thorough musical and choreographic tuition of the actors, while by Hungarians, for the freedom of play and the metaphorical dimension of the mise-en-scène.

The analysis of the heroic and at the same time financially vulnerable aspects of 19th century Transylvanian actors' public image draws attention to the fact that selective narrativisation, the memorial genre, and the concern for social prestige usually censor the information about the constant economic uncertainty of the actors' life. Katalin Ágnes Bartha's study, entitled *Heroic Roles and Financial Crisis*, presents the tight budgetary situation and the financial adventures of the outstanding tragic hero, Gyula E. Kovács, and his wife.

In his article on *Guest Performances from Cluj and the Budapest Critics*, Tibor Pethő examines the critical reception of the plays *The Palm Sunday of a Horse Dealer* and *Cain and Abel*, performed in Budapest in the 1980s by the company of the Hungarian State Theatre of Cluj-Napoca. The author focuses especially on the case of the editor Béla Mátrai-Betegh, whose allusive critical texts referencing the Ceaușescu regime

in Romania started a veritable avalanche. His writings have drawn attention to the suppression of national minorities and created tensions within the Hungarian-Romanian relations, followed by debates, defences, dismissals and the retirement and tragic death of the theatre critic.

The balls of the Székely Mikó Reformed College's alumni in Sfântu Gheorghe have become important events in the city's life. Gyöngyvér Krecht's paper, entitled *New Community Events – Alumni Balls at the Székely Mikó College*, analyses the consequences of the political measures and the role of theatre performances and theatrical events within these events interpreted as a cultural performance.

The recently deceased Miklós Jancsó was active for a long time as an actor and then as a teacher and writer in Cluj. Márta Bodó reviewed his last volume for this issue of our journal. In his light-hearted book, entitled *Once Upon a Time, There Was a Kolozsvár...*, the author sums up his memories related to theatre, his lifelong passion, in association with the everyday life of his beloved city.

Attila Gáspárik, who lives in Târgu Mureş, published his book entitled *The Extension of Theatre* in 2016. This volume, reviewed by Márta Vargyas, considers topics such as the past and present of theatre, the training of actors, theatre criticism, and denunciation, with the involvement of such characters as György Kovács, Miklós Parászka, and János Taub.

The theatre of Odorhei Secuiesc, recently with the cooperation of the Hungarian theatre of Oradea, regularly hosts a competition for playwrights, the best plays being published every two years in a drama anthology. This year saw the publication of the third volume of the series, reviewed in our current issue by Ferenc Zsidó, whose favourite play from the recent anthology is Levente Moravec's *There Will Be No Morning, Fred*.

WORK

Csongor Kuti's three-chapter paper first reviews the special characteristics of the Romanian labour market of performance artists. In the second part he analyses the legal framework governing the sales of artistic productions. The closing chapter lists the obstacles to establishing these transactions on user agreements.

FARTHER

Ágnes Bakk organizes her account of the Schillertage festival in Mannheim around several keywords, while expounding the cultural, aesthetic, and organisational aspects of this event, from the relationship of the city and its inhabitants to the festival genre and thematic perspectives. Her description offers a virtual tour that provides insight into the entire festival's structure, as well as into individual performances, especially the immersive theatrical production *Das Heuvolk* by the Danish theatre company SIGNA.

The essay of Ružica Anja Tadić, translated into Hungarian by Orovec Krisztina, focuses on the psychodrama workshop of the Belgrad non-profit organisation Talas, which provides different activities for Afghan refugees in Serbia. The project is aimed at helping the integration of the participants with the specific instruments of the theatre and at encouraging and supporting their communication, along with the processing of their experiences. The essay also contains the poem written by one of the younger participants, translated by Ágnes Kali.

FOUND IMAGE

In our Found Image column we publish Zoltán Katona's commentary about an advertising poster showing a moment of middle-life family idyll – the actors and their son form a real family in life as well.

DRAMA

Alina Nelega's *Viny! Taxi* premiered in 2008 at the Ariel Theatre in Târgu Mureş. The play, translated for this issue by Éva Patkó, is inspired from Arthur Schnitzler's *La Ronde*. Different characters meet here and become involved with each other in ten scenes, however, as opposed to the Austrian author's play, Nelega's theatrical round dance has at its heart the story of a suicide, directly or indirectly involving all characters. The dynamic vortex of scenes displays the figures of consumer society, whose mentality and madness pervades all human relations, including the relationship to the body and sexuality. Everything and everyone is for sale, and thus everything and everyone is corrupted. The dark fissure torn by the suicide at the centre of the dramatic events lasts only for a moment, as the waves it stirs up seem soon to be smoothed over again by the implacable laws of this world.

JÁTÉKTÉR – erdélyi színházi periodika

A szerkesztőség tagjai:

*Adorjáni Panna
László Beáta Lídia
Ungvári Zrínyi Ildikó
Zsigmond Andrea
Varga Anikó (főszerkesztő)*

Segédszerkesztő: Gál Boglárka

Korrektúra: Kovács Emőke

Fordítás: Albert Mária

Logó, dizájnelemek: Adrian Ganea

Borítóterv: Benedek Levente

Tördelés: Molnár Rozália

Lapmenedzser: Kovács Gábor (kovacs.jatekter@yahoo.ro)

Színházak hírei, kapcsolat: Dunkler Réka (jatekteroffice@yahoo.ro)

A lapot alapította 2012-ben Sebestyén Rita és Kötő József

Az alapító szerkesztőség tagjai: Sebestyén Rita (főszerkesztő), Kötő József

Ungvári Zrínyi Ildikó, Karácsonyi Zsolt.

Az alapító szerkesztőség munkatársai: Demény Péter, Zsigmond Andrea, Dunkler Réka,
Albert Mária, Szilágyi N. Zsuzsa.

A lap felelőssége abban áll, hogy teret adjon a véleménynyilvánításnak. A lapszámban közölt cikkek a szerzők és a nyilatkozók véleményét tükrözik, amelyek nem feltétlenül egyeznek a szerkesztőség véleményével.

Responsabilitatea revistei noastre este de a găzdui opiniile, oricât de diverse, ale colaboratorilor noștri. Responsabilitatea pentru conținutul fiecărui text aparține autorului.

The journal is only liable for allowing free expression of opinions. Responsibility for the views expressed in the articles rest solely with the authors.

ISSN 2285 –7850

ISSN-L 2285 –7850

Készült a kolozsvári IDEA Nyomdában

Felelős vezető: Nagy Péter igazgató

Cluj-Napoca, Calea Turzii nr. 160-162

tel. +40 264 594634

TÁMOGATÓK

Bethlen Gábor Alap
Communitas Alapítvány
Kolozs Megyei Tanács
Nemzeti Kulturális Alap

Revistă culturală finanțată cu sprijinul Ministerului Culturii
și Identității Naționale

Albert Mária
Bajka-Barabás Réka
Boros Kinga
Deák Réka
Jászay Tamás
+ öt anonim támogató

MINISTERUL CULTURII ȘI
IDENTITĂȚII NAȚIONALE

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ